

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 54. No. 70.
1939. március 28., kedd.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietară: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradîi Közölny, în Reg. Publ. Periódice sub No. 10/1—1938, Trib. Arad.

Jules Sauerwein bucaresti-i beszámolója

Őfelsége II. Carol király és Armand Calinescu kormányelnök érdekes közlései az ország bel- és külpolitikai magatartásáról,

valamint az utóbbi idők eseményeiről, különös tekintettel a tartalékosok
behívására és a román-német gazdasági egyezményre

**Tilea londoni román követ nyilatkozata a budapesti Esti Kurir
munkatársának**

Páris. (Rador.) A vasárnap megjelent Paris Soir leközlő Bucureştibe küldött külön munkatársának, Jules Sauerweinnek Armand Calinescu miniszterelnökkel folytatott beszélgetését. A világhírű újságíró Bucureştiben először Őfelsége II. Carol

királynál jelentkezett kihallgatáson és az Uralkodó fogadta is Sauerweint, aki a következőkben számol be a királyi kihallgatásról és az ezt követő miniszterelnöki nyilatkozatról:

A fáradhatatlan király

Márványpalotájában II. Carol király munkaruhájában dolgozik. A munkaszoba falai zsufolásig telve vannak ritkább ritkább könyvekkel és művészi festmények, fényképek díszítik ezenkívül a falakat. Az Uralkodó ablaka csodálatosan szép és messzeágazó síkságra nyílik, amelyen most letelesülnek az Uralkodó tervei szerint készíthető kertek.

Ezekben az eseményekkel terhes hetekben II. Carol király Őfelsége ugyszólván pillanatra sem hagyta el munkaasztalát, csak azokban a kivételes esetekben, amikor csapattestek megszemlélésére indult. Nagyon gyakran még a kora hajnali órák, sőt a virradó reggel is munkánál találta minisztereivel tanácskozva, vagy amikor tábornokinak személyesen, vagy telefonon adott parancsot.

Ami e kihallgatásra a legfőbb indokot adja, ami a világ művelt közvéleményének előterébe hozza II. Carol király Őfelsége kiváló személyét, az nem más, mint az a páratlanul álló, hatalmas gesztus, amellyel Románia tetterször uralkodója politikailag ugyszólván egyesítette az országot,

megszabadította az áldatlan parlamenti harcoktól és a Nemzeti Ujjászületés egyetlen pártjába egyesített minden jó hazafit. Ennek a pártnak jelenleg már négy és félmillió tagja van, a párt élén direktórium áll, százötven főnök vezeti a helyi szervezeteket és a pártban valamennyi nemzetiség is

Calinescu kormányelnök:

Románia megvédi magát

Calinescu Armand miniszterelnök ur, aki az elmúlt Máron Cristea miniszterelnöksége alatt már helyettes vezetője volt a kormánynak és aki ma teljes vezetője a román államügyeknek s aki ugyanakkor egyik legmagasabb méltósága a Nemzeti Ujjászületés Frontjának, kivételes szelvényességet gyakorolt, amikor engem rövid időre fogadott.

Calinescu miniszterelnök ur kegyes volt az egész ország gondolatvilágát elém vetíteni,

amely pontosan fedi Őfelsége elgondolásait és ugyanakkor kommentálta a legújabb eseményeket. A hadügyminiszteriumban lévő dolgozószobájában fogad — írja Sauerwein — nagy feltűnést keltő cikkében — Románia népszerű miniszterelnöke Calinescu Armand és nyomban fel is teszi hozzám a kérdést:

— Ön arra kíváncsi nyilván szerkesztő ur — kérde Calinescu miniszterelnök — hogy mi tör-

képviselőt nyer. A vezetők között tíz magyar és fétucat német vezető szerepel.

— Őfelsége II. Carol király kegyes volt ma reggel háromnegyed órás kihallgatáson fogadni és első kellemes benyomásom volt, hogy

az utóbbi izgalmas napok fáradtságai ugyszólván megsemmisülnek az Uralkodón.

Ragyogó, tettekre kész fiatalság sugárzik róla és szemében, melyet nyílt őszinteséggel szegez reám, a kérdezőre, visszatükröződik az önbizalom, de ugyanakkor a felelősségérzet is, nemkülönben pedig az a mély lelkiismeretesség, amelylyel végzi azokat a legmagasabb feladatokat, melyeknek elvégzésére nemzetével és alattvalóival szemben elhivatott.

Szavai egy bátor vezetőférfiúnak enunciaciói voltak,

amelyeknek értékét megkétszerezte a mindenről tájékozott s nagyképzetségű államférfiúi tudása, a biztos felismerése a helyzetnek, a nemzetközi és az európai nagypolitika útvesztőiben. Ugyanakkor pedig

az általa irányított romániai országos politika főbb irányelveire vonatkozóan is igen értékes, tanulságos és komoly tájékoztatásokat nyújtott, azonban nem az én feladatom és hivatásom, hogy ezeket a királyi megnyilatkozásokat, nyilatkozatban közöljem.

tént nálunk...? Nyomban meg is mondom Önnek, — folytatta, Románia békében és nyugalomban végezte ujjászületésének és ujjászervezésének munkáját az új nemzeti egység jegyében, amikor közvetlen közelünkben, teljes váratlansággal különös esemény történt: közelünkben csapattesteket mozgósítottak, amely mozgósítás jóval meghaladta azokat a szükségességeket, amelyeket az állapotok megkívántak és amelyeket az ott fennálló célok megköveteltek.

Mi nem gondoltunk egyébre. — hangsúlyozta Calinescu miniszterelnök — mint határaink biztonságára: Ha Romániát megtámadják megtudja védeni magát, mert egyet senki ne vonjon kétségbe és egyetlen dolog fölül mindenki legyen teljes biztonságban. — folytatta emelt hangon Calinescu miniszterelnök — azon a napon, amikor Romániát megtámadják, védekezni fog mindenki ellen bárki legyen is

az és megfogja védeni területének teljes integritását, teljes erejének latbavetésével, erejének és erőinek legnagyobb megfeszítésével.

— Román hazám, harcolni fog tekintet nélkül arra, hogy milyen kimenetele lehet esetleg a háborúnak, mert nekünk a történelem előtt úgy kell állanunk, mint olyan férfiaknak, akik méltók arra a felelősségre, amelyet a sors és a végső generációra hárít.

Fegyverbe szölitottunk több tartalékos korosztályt, hogy megerősítsük és kiegészítsük sorakatonaságunkat és ki kell hangsúlyoznom azt a hazafiasan lelkes és mélyen meghatódó odaadást, mellyel e haza fiai hívó szavunknak eleget tettek. Leszögezem, hogy a bevonult tartalékosok száma háromszor akkora volt, mint amennyit behívtunk: és ez bizonyítja napnál fényesebben azt a szellemet és azt a fegyelmet, amelyet az ország népe az alkalommal felmutatott.

— Miniszterelnök ur — kérdezi interjújában Sauerwein — van-e valami összefüggés ezen események és azon kereskedelmi szerződés között, melyet Románia kormánya a német birodalmi kormánnyal kötött?

Nincs összefüggés a román-német egyezmény és a politikai események között

A miniszterelnök határozottan felel:

— Nincsen semmi összefüggés aközött, amely Románia és Németország között létrejött, valamint a legutóbbi események között. Ezt a kereskedelmi megállapodást megelőző tárgyalások már ez év februárjában kezdődtek és azok a különböző területi változások, amelyek Középeurópában létrejöttek, szükségessé tették, hogy 1935-től fennálló gazdasági szerződésünket, melyet annak idején Németországgal kötöttünk, új alapokra tektessük.

Igy az új megállapodás jogi és technikai szempontból tulajdonképpen folytatása és kiegészítése a régi kereskedelmi szerződésnek. Egvébként az új szerződés szövegében számtalan utalás történt a régi szerződésre — folytatja tovább nyilatkozatát a miniszterelnök — és bennünket az a gondolat vezetett, hogy megnagyobbítsuk és kibővítsük áruforgalmunkat, fokozzuk termelésünket. — természetes tehát, hogy Németország számára szükséges, hogy nálunk olyan produktumokat vásároljon, amelyre szüksége van, ezáltal azután

Románia fokozhatja termelését értékben és mennyiségben, különösképpen a mezőgazdasági termények tekintetében, másrészeről pedig hazánkban alkalma lesz fel-fegyverzésünkhöz szükséges cikkek egy részét beszerezni.

Ami nemzeti valutánk értékállósága változatlan marad. — mondotta Calinescu Armand — és az áruk cseréje a fennálló romániai jogszellem és törvények értelmében történik. természetesen anélkül, hogy akár a legkisebb mértékben is érintenők Romániának más államokkal kötött és a jövőben kötendő megállapodásait. Ez a szerződés tehát nem jelent monopóliumot.

Ez a két beszélgetés — írja Sauerwein interjújában — azt az érzést kelti bennem, hogy Románia ezekben a válságzerű percekben hidegvért és nyugalmat tanusított. Megértem, hogy az a határozottság, amellyel a román állam ezt a kereskedelmi szerződést aláírta, egyes külföldi lapokban és sajtókommentárokon olyan színezet kapott, mintha ez egy monopóliumot biztosítana a német biro-

dalomnak. Ez a beállítás teljeséggel helytmemálló és hamis. — fejezi be cikkét a világírú ujságró.

Tilea londoni követ a román-magyar együttműködésről

Budapest. Az „Esti Kurir“ londoni tudósítója beszélgetést folytatott Tilea londoni román követtel. Tilea a budapesti lap munkatársának a következőket mondotta a nemzetközi helyzettel kapcsolatban:

— Nehéz időket él át Európa és azt hiszem, hogy szomszédokat elvi ellentétek da-

cára összehozhat a gyakorlati szükségesség. Nem hiszek abban, hogy két egymásra utalt nép veszély idején ne találja meg azt a módot, hogy hasznos célkitűzések érdekében együtt haladhassanak. Olyan népeket, amelyek közül egyik szövetségese a másiknak, a másik pedig jóbarátja egy harmadiknak, meg van az együttműködés lehetősége.

Tilea ezután így fejezte be nyilatkozatát: — Kérem írja meg, hogy magyar nyelven leadott nyilatkozatom dacára nem magyar iskolába jártam és tisztán szimpátiából tanultam meg magyarul.

A francia lapok szerint is:

Kudarccal végződött Anglia akciója

Angliában az általános védkötelezettség bevezetését sürgetik — Kétségbeesetten nyilatkozta a demokráta blokk terve

Ma már nyilvánvaló, hogy az angolok által tervezett németellenes blokk megalakulása áthidalhatatlan nehézségekre ütközik. Ennek oka egyrészt az, hogy a felszólított államok több okból nem kívánják a szovjetekkel való szorosabb kapcsolatot, másrészt földrajzi helyzetük olyan, hogy gazdaságilag és katonailag inkább Németországtól várhatnak valamit, mint a szovjettektől, így a tervezett akció Franciaország, Anglia és Oroszország összefogására fog korlátozódni.

Ma már a francia lapok is megállapítják, hogy Anglia akciója nem járt a várt sikerrel. A francia lapok szerint most már haladéktalanul szükség van arra, hogy Anglia bevezesse az általános védkötelezettséget.

A „Matin“ ezeket írja: Nagybritanniát az utolsó negyvenöt órában az a meglepetés érte, hogy a védelemre közvetlenül rászoruló államok sem hajlandók a demokráta koalícióba lépni. Francia politikai körök ma már szívesen vennék, ha az angol világbirodalom-

mal való összefogás célkitűzése nem terjedne a Rajnán túl. Bonnet külügyminiszter igen határozottnak tartaná, ha Anglia mielőbb bevezetné az általános védkötelezettséget.

Hivatalos brüsszeli közlés szerint Belgium nem szólították fel, hogy csatlakozzon a németellenes blokkhoz.

Belgium továbbra is független politikát kíván folytatni és ezért egyetlen hatalmi csoportosuláshoz sem csatlakozik.

Jól értesült belga körök úgy tudják, hogy a tervezett németellenes blokk helyett Anglia és Franciaország közös nyilatkozatot adnak ki.

Daladier szerdán rádióbeszédet mond

Daladier francia miniszterelnök szerdán nagyszabású rádióbeszédében ismerteti Franciaország helyzetét az európai diplomáciai kapcsolatok tekintetében. A beszédet francia, angol, német, olasz és arab nyelven adják le.

Danzig sorsa nem változik!

Varsóból jelentik: Lengyelország miként a lapok jelentették, három nappal ezelőtt részleges mozgósítást rendelt el és 400.000 főnyi tartalékoszt hívott be. A mozgósítás a legnagyobb rendben folyt le. A behívott csapatokat a nyugati határra szállították.

A lapok leszögezik, hogy Lengyelországnak senkivel, így Németországgal szemben sincsennek támadó szándékai és a megtett katonai intézkedések csupán elővigyázati rendszabályok. Lengyelország elejét akarja venni minden meglepetésnek, bárki részéről történjen is.

A lengyel lapok csak szükségzavú jelentéseket közölnek az Anglia részéről kezdemé-

nyezett akcióról, amely Németország bekerítését célozza. A lapok szerint beható megbeszélések folynak Lengyelország részvételéről úgy Varsóban, mint Londonban. A döntő szót csak Beck külügyminiszter fogja kimondani, aki április 2-ikán indul az angol fővárosba.

A Havas-ügynökség levelezője jelenti: Jól értesült német körökben kijelentették, hogy Danzig sorsában változás nem áll be. Ugyanezen körökben azt is mondják, hogy Danzignak a német birodalomhoz való csatolása olyan kijelentőségű siker volna, amelyért nem érdemes kockáztatni a német-lengyel jóviszonyt, amelynek szilárdságát a német birodalomban igen nagyra értékelik. (Rador.)

Parancsuralmi rendszer Cseh- és Morvaországban

Prágából jelentik: Tegnap kezdte meg működését az a tizenöt tagú kormányzó bizottság, amely Cseh- és Morvaország területén a kormány hatáskörét helyettesíti. A bizottság tagjai letették az esküt. Valamennyinek meg kellett esküdni arra, hogy nem lépnek be szabadkőmives páholyba és nem teljesítik a szabadkőmives páholy parancsait. Ezután a Csehország és Morvaország területén lévő valamennyi politikai pártot feloszlatták és intézkedéseket hoztak a feloszlítás gyakorlati keresztülvitelére. Majd ki-

mondották, hogy ezeken a területeken is egy felihatalmi rendszeren alapuló egységpártot létesítenek. Végül az ártörvény bevezetésére hoztak fontos intézkedéseket és kimondták, hogy a Németországban érvényben lévő törvényeket léptetik életbe az új területekre is.

Törvényrendelettel megállapították egyébként, hogy Morvaország, Csehország protektorátusa közvetlenül Hitler hatáskörébe tartozik. Hasonlóképpen Szlovákia protektorátusa is Hitler kancellárhoz tartozik. (Rador.)

Hivatalos jelentés a magyar-szlovák légi harcokról

Budapest. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A március 23-24-én Ungvár és ungvárköri magyar községek ellen intézett szlovák repülőátadásokkal kapcsolatban a vizsgálat hivatalosan a következőket állapította meg:

Március 23-án délelőtt Szobránc községet bombázták szlovák repülőgépek, ugyanakkor a község melletti magyar állásokra is bombát dobtak. A magyar vadászipilótáknak sikerült elűzni a támadókat és egy szlovák repülőgépet

pedig gépjegyzetével lelőtték. A lelőtt szlovák gép vezetője egy cseh alezredes meghalt. Március 24-én délelőtt Ungvár ellen intéztek repülőátadást, itt a magyar gépjegyzetek szintén lelőttek egy repülőgépet. Ugyanezen délutánján hét repülőgépből álló légi raj megjelent Pálóc község felett és bombáival a községet felgyújtotta. Hét repülőgépből álló magyar vadászipilótárai szállt fel az ellenséges repülőgépek elűzésére. Az év keletkezett légi harc során a

magyar repülőgépek mind a hét szlovák bombavetőt lelőtték.

A nyitit városok és községek ellen intézett szlovák repülőátadás megtorlásaképpen március 24-én 11 gépből álló magyar légi raj jelent meg az iglói repülőtér felett és bombázni kezdte azt. A magyar bombavető elpusztította az iglói repülőtér hangárjait, megrongálták a repülőteret és négy bombavető szlovák gépet, valamint 14 kisebb repülőgépet tettek tönkre. Magyar részről egyetlen repülőgép veszteség sem történt és a gépek valamennyien sértetlenül visszatértek küldőhelyükre.

Pozsonyból jelentik: A szlovák kormány jegyzékét intézett a magyar kormányhoz. Jegyzékében a szlovák kormány felhívta a budapesti kormány figyelmét arra, hogy az Ung völgyében előnyomuló magyar csapatok több helyen határsértést követtek el azzal, hogy Szlovákiához tartozó területre hatoltak be. A magyar kormány a szlovák kormány kérésére azonnal válaszolt és válaszában kifejtette, hogy az ügy megvizsgálására külön bizottságot küld ki, amely a szlovákok által kiküldött bizottsággal együtt vizsgálja felül: történt-e határsértés az Ung völgyében vagy sem. Jegyzékében megemlíti a magyar kormány, hogy Szlovákia és Kárpátukrajna között sohasem volt határozott vonalakkal megvont határ és így nem biztos az, hogy történt-e határsértés ezen a szakaszon vagy sem. Megemlíti továbbá a jegyzék, hogy a magyar csapatok több helyen át kellett lépniük az Ung völgyét, hogy biztosíthassák a völgyben húzódó vasúti vonalat.

A Havas-távirati iroda Eperjesről szerzett felvilágosítás alapján közli, hogy a magyar csapatok három oszlopban több helyen átlépték a szlovák határt és 12 órakor megszállták Sobrance, Kaska, Rostoca, Fekisovce helységeket, ahonnan csak déli két órakor vonultak vissza. A magyar csapatok Szlovákiából körülbelül 15 kilométeres határsávot tartanak megszállva.

Szlovák tárgyaló bizottság érkezett Budapestre

Ujabb jelentések szerint a szlovák kormány elfogadta a magyar kormány javaslatát és közölte, hogy elküldi megbízottait Budapestre a végleges magyar-szlovák határ megállapítására. A szlovák kormányt Zwarskovec külügyminiszter és a szlovák kormány három tagja képviseli. A tárgyalások ma kezdődnek.

Egyébként pénteken délután temették a Pálóc elleni légi támadás szlovák halottait a rangjuknak kijáró katonai tisztelettel. Ugyancsak eltemették a Szobránc és Sisic felett lelőtt szlovák repülőket. Sisicon Sventov szlovák repülőfőhadnagyot temették, aki a világháború idején az egykori osztrák-magyar hadseregben harcolt. A koporsót a kis község temploma előtt állították fel s a temetésen a magyar honvédség, a huszárság és a légi haderő képviseltette magát. Unterreiner Károly sisoci lelkes végezte a gvájszertartást, majd vitéz Györfly Gyula repülőszázados bucsúztatta az ellenfelet, akinek vitézségét és hazaszeretét méltatta.

Budapest. A szlovák kormány megbízottjai tegnap délelőtt megérkeztek a magyar fővárosba, hogy Szlovákia végleges határait egyben felvegyék a tárgyalásokat a magyar kormány képviselőivel. A szlovák delegációt a külügyminisztérium dísztermében fogadták.

Magyar részről hangoztatták, hogy az Ung völgyében elhúzó vasútvonalat a magyar csapatok birtokukba vették és így Magyarország részéről a problémának ez a része el van intézve. Azokat az eseményeket, amelyek az utóbbi napokban lezajlottak, a szlovák-ruszin határ mentén a magyar kormány mely sajnálkozással veszi tudomásul.

Budapest. A szlovák megbízottok hétfőn megkezdtek tanácskozásait a magyar bizottsággal, de ezek csupán formai megbeszélések voltak és az érdemleges tárgyalásokra csak kedden kerül sor.

A lengyelek is megszálltak egy szlovák községet

A „Völkischer Beobachter“ megerősíti a hírt, hogy lengyel katonaság lépte át a szlovák határt és elfoglalta Szlovákia északi részének egy szakaszát. A lengyel megszállás Lublo

helységre terjed ki a Poprad folyó völgyében. Lublónak 2000 szlovák lakója van. A lublini földbirtokok nagyrésze Zainojskis lengyel herceg tulajdona.

Német politikai körök szerint a szlovák-magyar határon történt incidensek annak a ténynek tulajdoníthatók, hogy Szlovákia és Ruszinszko között nem létezik etnikai határ. A régi határt a cseh közigazgatás vonta meg, anélkül, hogy figyelembe vette volna az etnikai szempontot.

800 cseh menekültet Romániából Jugoszláviába szállítottak

Temesvárról jelentik: A Romániába érkezett kárpátaljai menekültek egyik 800 főből álló csoportja tegnap elhagyta az országot és különvonattal Jugoszláviába utazott. A mene-

Hitler vezér és kancellár Münchenben

Hitler Adolf birodalmi vezérkancellár Berlinből jövet, tegnap délelőtt háromnegyedtizenkettőkor Münchenbe érkezett. A város lobogódiszben várta a Führert, üdvözlésére hatalmas

külteket Jugoszlávián és Bécsen keresztül Prágába viszik.

A „Daily Express“ híradása szerint a német katonai parancsnokság eddig 200 millió kilogram hadianyagot vett át a cseh ipartól. Ezenkívül még rengeteg automobil, ló és élelmiszer jutott a németek birtokába. A német vezérkar a cseh felvonulási terveket kutatja, azonban ezeket még nem sikerült megtalálni.

Tiltakozás a szlovák rádió valótlanosságai ellen

Itt említjük meg, hogy a magyar kormány pozsonyi konzulátusa utján tiltakozott a szlovák távirati iroda és a rádió valótlan állításai ellen. A magyar kormány többek között felhozta azt is, hogy a szlovák távirati iroda a nyílt városok bombázását tagadása vette.

tömeg lepte el a fővonalakat. Az állomáson lovag Epp bajor helytartó üdvözlötte az államfőt, aki az ujjongó népezrek sorlala között lakására hajtatott.

A hazatért francia államférfiak intézkedései

Párisból jelentik: Lebrun köztársasági elnök és Bonnet külügyminiszter, visszaérkezésük után azonnal tájékoztatták Daladier miniszterelnököt az Angliával folytatott tárgyalásokról. Miniszteri tanácsulást tartanak, amelyen megvitatják a német előretörésre adandó válasz módozatait. Másrésztől Daladier miniszterelnök néhány nap múlva rádióbeszédet mond a nemzetközi politikai helyzetéről. A miniszterelnök ismertetni fogja Franciaország állásfoglalását a közép-európai egyezményekkel szemben, Memel elfoglalása, az olasz ki-

rály és Mussolini beszédei után. Ténylegességében rá fog mutatni Daladier, hogy Anglia és Franciaország milyen biztonsági intézkedéseket kívánnak foganatosítani a német előretörésekkel szemben és végül milyen lesz a francia—angol közös állásfoglalás Olaszország irányában.

Ami Németország szándékait illeti, a legderültebbek is csak egy kis megállásra, szünetre gondolnak. Olaszországot illetően Franciaország ragaszkodik Louis Marin mondásához:

Mussolini nagyszabású beszéde Olaszország létérdekeiről a Földközi tengeren

— „Jelszavunk: fegyverkezni!” — mondotta a Duce a tömegek üdvözlésében közben az első fasció megalakulásának 20 éves évfordulóján

Olasz részről feltételei vannak a hosszú béke-korszak elkövetkezésének Európában

Róma. Vasárnap ünnepelték meg Olaszországban az első fasció megalakításának 20. évfordulóját. Ebből az alkalomból

300 ezer feketeinges vonult fel a Forum Musolinin, hogy meghallgassa a Duce hetek óta beharangozott beszédét.

Mussolini a tömeg tompuló lelkesedése közepette háromnegyed 12 órakor lépett a szónoki emelvényre. Történelmi visszapillantást vetett az elmúlt 20 év eseményeire, megemlékezett azokról a harcokról, amelyekben a fasiszták résztvettek, akik előbb az olasz városokban, majd Afrikában és Spanyolországban végeztek a fasiszta elvek diadalra juttatásáért és bejelentette, hogy azok, akik a fasciók megalapításában résztvettek ma is hajlandók feláldozni életüket s vérüket eszményeikért. A Duce ezután áttért a jelenlegi helyzet méltatására és a következőket mondotta:

— Habár ez a szó, hogy béke a sok használatból nagyon is elkopott és olyan a hangja, mint a hamis pénz csengésének és noha közismert, hogy mi az örök békét végzetesnek tartjuk a birodalomra nézve, mégis

sziükségesnek tartunk egy hosszú béke-korszakot, hogy Európa kulturájának megadjuk a fejlődés lehetőségét.

Azonban a gyakori és közeli sürgetések ellenére sem fogunk kezdeményezni ilyen akciót, amíg szent igényeinket el nem ismerik.

— Azok a törekvések, amelyek a Róma—Berlin tengely megdöntésére és annak megingására törekuszenek, egyszerűen gyermekeknek bevezethetők. A tengely nemcsak két állam közötti szoros kapcsolat, de két nagy forradalom találkozására is, amelyek nyílt ellentétben állnak az összes régi fogalmakkal. Ebben áll a tengely eszme, ez adja meg tartalmának feltételeit, de mi-

vel sajnos, nagyon elterjedt a felületesség, nyíltan kijelentem:

ami Közép-európában történt annak végzet-szerűen be kellett következnie.

Az ugynevezett nagy demokráciák keserű könynyeket sírnak legkedvesebb teremtményüknek gyors és nem becsületos elmulása felett. Ez egy okkal több arra, hogy ne vegyünk részt sirámaikban.

— Amikor egy nép, amely annyi emberrel és oly óriási hadifelszereléssel rendelkezett, nem volt képes legalább egy gesztusra, egy olyan lépés megérdemelte azt a sorsot, amelyre jutott.

— Ha megvalósulna az annyira áhitott szent szövetség a tengely rendszerével szemben, felvennők a kihívást és azonnal ellentámadásba mennénk át minden tekintetben.

— Genovai beszédemben már említést tettem arról a válaszfalról, amely Olaszországot Franciaországtól elválasztja (amikor Mussolini ezeket mondotta a tömeg viharosan tüntetett Franciaország ellen.) Ezt a válaszfalat már eléggé leomlottnak tekinthetjük, pár nap,

esetleg pár óra múlva, a nemzeti Spanyolország kiváló gyalogsága megadja a kegyelem dőfést annak, a Madridnak, amelyet a halál-dalok a fasiszmus sírjának tekintettek de amely a kommunizmus sírjává fog válni.

— Nem érdekel a világ itélete, de kívánom, hogy a világ tájékozva legyen arról, hogy 1938. december 17-iki jegyzékünkben világosan és pontosan felállítottuk összes problémáinkat Franciaországgal szemben. Ezeket úgy hívják:

Tunisz.

— Franciaországnak jogában áll visszautasítania ezeknek a problémáknak egyszerű tárgya lást is, mint ahogyan idáig tette a tulsoksor ismeret „Soha!” kifejezéssel. Nem szeretném, ha

— Jogainkat nem adtuk fel és egyetlen barázdát sem adunk át a földünköül. A gyarmatbirodalom sérthetlenségét bárkivel szemben megvédjük.

Ipari és katonai mozgósítást sürgetett Eden

Londonból jelentik: Eden volt külügyminiszter tegnap beszédet tartott Grimslyben, amelynek során a következőket jelentette ki:

— Elérkezett az ideje annak, hogy a vitaköz, az okfejtés befejeződjék. Végre a cselekvés tere kell lépni és meg kell mutatni, hogy Anglia népe egységes és csak egy akaratot ismer. Angliának végre olyan magatartást kell tanusítania, amely világbirodalmi helyzetének megfelel.

— Angliának meg kell mutatnia, hogy erős, nagyon erős. Erre azért van szükség, hogy mindazok az államok, amelyeket veszély fenyeget, bizalommal közeledhessenek Angliához és kérjenek tőle védelmet. Az angol kormánynak változtatnia kell politikáján, nemcsak határozottnak kell lennie, hanem cselekvésre késznek is. A világ előtt meg kell mutatnia, hogy egy legyőzhetetlen hadsereg minden pillanatban készen áll arra, hogy szárazföldön, tengeren és a levegőben minden erejét latba vesse. De nemcsak a kormánynak kell kezébe vennie a hatalmat, hanem az összes pártoknak is meg kell találniuk a módját az együttműködésre. Ennek az együttműködésnek olyan gyorsan kell bekövetkeznie, amint csak lehetséges, mert a nemzetközi helyzet parancsolóan teszi szükségessé az egy nép, az egy kormány, egy akarat elvének a megvalósítását. Eden azt javasolja, hogy azonnal alakuljon olyan kormány, amelyben az összes pártok helyet kapnak, hogy valósítsák meg az ipari mozgósítást, ami kiterjed a brit birodalom összes nyersanyag kincsére, tartalékra és emberi anyagára is. Ezen párhuzamosan kell megtörténnie Eden szerint mindazon európai nemzetek egységesítésének, akik az erőszaknak ellent akarnak állni. (Rador.)

az igen csak akkor jönne, amikor a barázdák már olyan mély lesz, hogy óriási fáradságba fog kerülni annak kitöltése.

— Kívánom, ne beszéljenek nekem testvériségről és egyéb hamis értelmetlen rokonságokról, mivel az államok közötti kapcsolatok csakis az erőn alapszanak és ezek az erők határozzák meg az egyes államok politikáit is.

Földrajzi, történelmi, politikai és katonai szempontból a Földközi tenger Olaszország élettere, amikor azt mondom hogy Földközi tenger, ezalatt azt az öböt is értem, amelyet adriai tengernek neveznek és amelyben Olaszország érdekei uralkodnak.

ha nem is kizárólag a szláv népekkel szemben. Ebből ered az a megértés is, amit itt megvalósítottunk. Szükségesnek tartom kiemelni ténykedésünk alapvető pontját: Fegyverkezniünk kell.

— Jelszavunk: Fegyverkezni!

ugy, hogy minél több ágyunk, hadihajónk, repülő gépünk legyen minden áron. még akkor is, ha szükséges volna teljesen lemondani a polgári élet kényelméről. Csak aki erős, azt szeretik barátai és csak attól félnek ellenségei. Az egész történelemből évszázadokon át kihallatszik a kiáltás: „Jaj a gyengéknek.”

Beszéde végén a Duce még egyszer a feketeingesekhez fordult és kiemelte annak a jel-

URANIA premiermozgó: Tel. 12-32

Ma utoljára a szenzációs kettős műsor!

I. „Az ördögsgiget szökevényei”

Főszerepben PETER LORRE, mint japán detektív.

II. „A rabszolgahajó”

Legalmas film az embersempitészetről

WALLACE BEERY, WARNER BAXTER.

JÖNNÖRURANIA

SUEZ

TYRONE LORETTA
POWER · YOUNG
ANNABELLA

10.000
szereplővel

HOLNAPURANIA

vénynek fontosságát és értelmét, amelyet a mai napon adományozott a fasciók tagjainak. Ennek a jelvénynek mondotta, piros a színe, mint a vér, mert hajlandók vagyunk vérünket áldozni mindenkor, amikor Olaszország és a fascizmus érdekeiről van szó.

A tegnapi nap nagy eseménye azzal a párbeszéddel végződött, amely a Duce és a tömeg között folyt le. A Duce ezt kérdezte:

— „Kívántok-e kitüntetések, jutalmakat, kényelmes életet?”

A tömeg viharosan zugta vissza: „Nem!” Mussolini második kérdése ez volt:

— Létezik-e lehetetlen dolog számotokra?

A tömeg ismét tomboló „Nem”-el válaszolt.

Végül a harmadik kérdés így hangzott:

— Melyik az a három szó, amely a fascizmus alapját képezi?

Az olasz célkitűzések egyszersmint Németország célkitűzései is

A Swinemündében tartózkodó Göring vezértábornagy nyilatkozott a „Popolo d'Italia” munkatársának. Elsősorban visszautasította a sajtónak azt a híradását, hogy Németország megváltoztatta volna Olaszország iránti eddigi barátságos magatartását.

Németország feltétlenül Olaszország mellett áll az európai külpolitika minden vonatkozásában. Ma már köztudomású tény, hogy Németország megerősödése Olaszország megerősödését is jelenti és Olaszország megerősödése egyben Németországnak is csak hasznára lehet.

Az első visszhang a Duce beszédére Berlinből érkezett, melynek vezető körei sem ismerték Mussolini beszédének szövegét. A politikai körök hangsúlyozzák, hogy még nem tanulmányozták át ugyan a Duce beszédét, de a német híradalom mindenben osztja a beszédben elhangzott kijelentéseket. Az olasz követelések és célkitűzések egyszersmint Németország célkitűzései is.

Berlinből jelentik:

Berlin. (Rador.) Hivatalosan jelentik: Mussolini beszéde mély benyomást keltett itteni politikai körökben. A Duce kijelentéseivel igazolta államférfini nagyságát és széles politikai látókörét. Ismételten leszögezte, hogy a tengely politikai eréi megingathatatlan. Olaszország vezérének szíján keresztül meghallhatták az olasz nép történelmi követeléseit Tuniszra, Djibutira és a Szezeji csatormára vonatkozóan s nyitva hagyta az utat a kérdés megoldására nézve, amely most már feltétlenül meg kell, hogy történjen és válasz nélkül nem maradhat.

Páris. (Rador.) A Havas ügynökség jelenti: Francia diplomáciai körökben Mussolini beszédének hatása alatt azt fejtetik, hogy a francia—olasz viszony alakulása még mindig nyitott probléma marad. Mussolini követeléseit tömören fog

A francia sajtó visszhangja

Párisból jelentik: Valamennyi francia lap vezető helyen foglalkozik Mussolini olasz miniszterelnök vasárnapi beszédével. Noha a francia közvélemény sajnálkozását fejezi ki afelett, hogy

az olasz miniszterelnök egyes helyeken túlságos élel beszél Franciaországról.

vannak bizonyos lehetőségek a két ország közötti tájékozódó jellegű kapcsolatok felvételére. Párisban úgy látják, hogy

Mussolini beszéde mérsékelt szellemű volt és az olasz miniszterelnök nyílt formában tudomására adta a francia politikusoknak, hogy a tárgyalások megkezdése lehetséges.

A francia sajtó kedvezőnek látja, hogy Mussolini miniszterelnök beszédében nem tért ki Korzika, Nizza és Savoya ügyének rendezésére. A leg-obb sajtóorgánium megállapítja azt is, hogy a vasárnapi beszéd alapján megvan a lehetősége annak, hogy az érdekelt felek felvegyék a személyes tárgyalásokat.

Világzsemléti megosztás szerint a francia baloldali sajtó egybehangzón kedvezőtlenül fogadja az olasz miniszterelnök nagyjelentőségű beszédét.

A „Matin” szerint Mussolini beszédét a békülékenység szelleme hatja át és kiérezhető, hogy az olaszok készek a tárgyalások felvételére.

A „Jour” ugyancsak békülékenynek tartja a Duce vasárnapi beszédét és felhívja a kormányt, hogy nyomban tegye meg a szükséges lépéseket a tárgyalások felvételére.

„Petit Parisien”: Franciaországnak semmi követe- lése nincsen Olaszországtól és ha a római kormány úgy találja, hogy tárgyalások szükségesek, úgy azt meg- kezdenek a római francia nagykövét után, aki erre li- vatott. Olaszországnak nem szabad elfelejtenie, hogy a Földközi-tenger Franciaország számára is azt jelenti, amit Olaszország számára, azaz a legfontosabb életcélt.

— Hinni! Engedelmeskedni! és Harcolni! — zugta vissza a tömeg.

— Így legyen! — felelte vissza Mussolini. Ebben a három szóban volt, van és lesz minden sikerünk és győzelmünk titka.

Olaszország nem mozgósított

Róma. (Event Press.) Hivatalos körök a leg- erélyesebben cáfolják azokat a híreket, amelyek szerint Olaszország mozgósított volna. Az tör- tént mindössze, hogy mintegy 300 ezer tartalé- kost hívtak be fegyvergyakorlatra, ezzel szem- ben 250 ezer katonát, akik eddig fegyverben vol- tak, szabadságot. Ez nem jelent mozgósítást, hanem csak a szokásos évi fegyvergyakorlatot, amelyre 1934. évig terjedő korosztályokat hívtak be.

lalta össze, de értésére adta a világnak, hogy elő ször diplomáciai téren igyekszik követeléseit ér vényesíteni. Tekintettel arra, hogy fenyegetése- ket nem használt beszédében, az bizonyos meg- nyugvást keltett. Ezzel szemben a Djibuti, Tu- nisz és Szezeze vonatkozó követeléseit nem rész lezte és azt nem szögezte le, hogy ezek a kö- vetelések meddig terjednek. Így igen nehéz meg állapítani a lehetőségek határát és hogy a tár- gyalások e három pontra nézve meddig terjed- hetnek. Végző következményében úgy látjuk, hogy a nemzetközi helyzet se nem javult, se nem romlott. A beszédben a francia—olasz tár- gyalások eredményes lehetőségének feltételeire szintén nem történt utalás.

A nemzetközi helyzetet vizsgálva, a „Le Jour” ismét felveti az Olaszországgal való szö vetségnek eszméjét. A lap szerint Olaszor- szágot és Franciaországot az érdekek egész sorozata köti össze és megállapítja, hogy Euró- pának ez a része nem kell, hogy német befolyás alá kerüljön, sőt minden eszközt meg kell ragadni arra, hogy ezt meggátoljuk. Francia- ország és Olaszország között tisztességes meg állapodás létrehozása lehetséges.

Lehetetlenség lesz kitérni a válasz elől...?

Berlinben hivatalos jellegű közlemény jelent meg a következő tartalommal:

— Mussolini beszéde itteni politikai körökben rendkívül nagy hatást gyakorolt. A Duce okfe- ltezés bizonyosság Mussolini magasabbrendű erélyé- réj és nagy politikai képességéről, ugyanakkor pedig megmutatta a világnak a tengelyhatalmak politikájának megbonthatatlanságát. A beszédet Berlinben fenntartás nélkül helyeslik, megállá- pítva, hogy Olaszország vezérének szavait tör- ténelmi jogait kívánja érvényesíteni. Tunisz, Djibuti és a Szezeji csatorna illetően, egyben pe- dig nyitva hagyta az alakítások kérdését. Ezen- tul lehetetlenség lesz a válasz elkerülése. (Ra- dor.)

Az „Ere Nouvelle” megállapítja, hogy Mussolini problémái nem alapulnak jogon, vagy igazságon, hanem szükségességen. A mi válaszuk az, hogy nem ismerhe- tünk el olyan követelést, ami szükségességen alapul, különösen nem, ha ilyen alapon jogokat kívánnak.

Az „Epoque” kijelenti, hogy Olaszországot méltán aggaszthatja Németország megerősödése és csak presztizs-kérdés az, hogy Olaszország nem ismeri be téve- dését.

A „Le Journal” megállapítja, hogy Mussolini nem öntött olajat a tűzre, mert kijelentette, hogy Olaszor- szágnak hosszú békére van szüksége.

A „Figaro” szerint a Duce erélyes hangot használt, mert az erőszakra támaszkodik. Ha az utóbbi hetek ese ményeit tekintjük, talán igaza is van, de nagy hibát kö- vet el mégis, mert nem veszi tekintetbe Franciaország erejét. Mi ismerjük ezt az erőt és ebben bizunk is.

Londonból jelentik: A „Daily Express” értesülése szerint Daladier fran- cia miniszterelnök szerdán jegyzéket intéz Mussoli- ni olasz miniszterelnökhöz, amelyben felajánlja a két ország közötti közvetlen tárgyalásokat a vitás kérdések tekintetében.

Párisból jelentik: A francia kormány tagjai hétfő délelőtt háromórás minisztertanácsra ültek össze, hogy az újonnan szükségessé vált felfegyverkezési rendszá- bályokat megtárgyalják.

Titkos megbeszélések?

London. Hivatalos körökben nagy tartózkodást tanusítanak Mussolini beszédével szemben. Nem látják világosan Mussolini beszéde ama mondatának értelmét, amely a Földközi tenger- ről kijelenti, hogy az Olaszország számára lét- fontosságú életlér. Ugy hírlik, hogy az angol kor-

mány e tekintetben felvilágosítást fog kérni az olasz kormánytól.

Angol politikai körökben úgy látják, hogy Mussolini beszéde mit sem változtatott a fennálló feszültségen. Remélik azonban, hogy Róma és Páris között rövidesen tárgyalások- ra kerül a sor. A Daily Mail már arról ír, hogy titkos megbeszélések folynak Róma és Páris közt.

A lap szerint három pontban foglalható össze a várható megegyezés. E három pont a következő: 1. Olaszország és Franciaország közt megvalósul a földközítengeri erőegyensúly. 2. Pótegyez- ménnyel egészítenék ki a Mussolini—Laval egyezményt és ezzel szabályoznák Tunisz, Djibuti és a Szezeji csatorna vitás kérdéseit. 3. Olasz ország formálisan elismeri, hogy Franciaország teljesítette Olaszországgal szemben azokat a kö- telezettségeket, amelyek az 1915. évi londoni tit- kos szerződésből adódnak.

Az angol lap szerint Mussolini követeléseit nem háborus természetű követelések, hanem tárgyalási alapot képeznek.

A párisi lapok megállapításai szerint Musso- lini nem követeli a beszédében említett gyarmati területek átadását.

A L'Intransigeant szerint Mussolini beszéde nem lépte túl az olasz uralkodó beszédét és így a bé- ke nem lehetetlen. A Temps sajnálja, hogy Mus- solini megtagadta a francia—olasz rokonságot.

Derülő angol kommentárok

A Reuter iroda jelentése szerint a la- pok vasárnap megjelentetett rendkívüli ki- adásai ismertették Mussolini beszédét, ami azt bizonyítja, hogy Angliában óriási érdeklődéssel várták a Duce nyilatkozatát. Illetékes körökből nyert első értesülések szerint a beszéd azt a be- nyomást kelti, hogy nem mond elent a március 23-iki trónbeszédnek. Kétségtelen, hogy Mussoli- ni beszédéből nem hiányzott azon erélyes hang, amely a Duce szavait jellemzi, de hangsúlyoz- zák, hogy távolról sem lehet olyan erőszakos, mint ahogyan hinni lehetne. Mussolini a tengely mellett nyilatkozott meg, de beszédében ugyan- úgy elismerte, mint Olaszország uralkodója, hogy Itália számára rendkívüli szükséglet a Fran- ciaországgal való együttműködés és hogy tár- gyalások útján szüntessék meg az ellentéteket. A Duce beszédéből hiányzik az ultimátum jelleg. Ami a Földközi tengerre és az Adriára vonatkozó szavait illeti a Ducenak, ezek nem nyugtalanít- ják Nagybritanniát, ami pedig az elvi államcsor- portosulást illeti, idézik Chamberlain csütörtöki beszédét, amelyben hangsúlyozta, hogy Anglia éppen ezt óhajtja kikérülni.

Francia diplomáciai körökben nagy óvatossá- g nyilvánul Mussolini vasárnapi nagy beszédé- vel kapcsolatban. Abban az irányban, vajjon ez a kijelentés meggyőzt-e a francia—olasz kapcsolatok újrafelvételének lehetőségét? Meg- állapítják, hogy Mussolini csupán arra szorítko- zott, hogy összegezze adja elő a kérdést, amely- nek tényleges vonatkozásait árnyékban hagyta.

Első ízben helyezte a kérdést diplomáciai síkra.

kizárólag a tárgyalások területén mozgott, egy- ben pedig megmaradt a gyarmati követelések ha- tárán belül: Djibutiról, Tuniszról és Szezeze be- szélt, anélkül, hogy fenyegető módon állította volna fel a dilemmát. Eppen ezért úgy látják, hogy

a beszéd bizonyos enyhülés jelét viseli magán.

Viszont Mussolini nem említett semmiféle pon- tosabb meghatározást a követelések terjedelmét illetően és így bizonyos nehézségeket okozott a lehetőségek felbecsülése tekintetében. Megállá- pítják, hogy a beszéd után a nemzetközi helyzet nem javult, de nem is romlott.

Londonból jelentik: Chamberlain angol minisz- terelnök vasárnap váratlanul visszatért az angol fővárosba, Halifax külügyminiszter nyomban is- mertette a nemzetközi helyzetet, amelynek alakulá- sát megnyugtatónak tartja.

Az angol sajtó ugyancsak részletesen foglal- kozik Mussolini vasárnapi beszédével. Az angol la- pok javarésze megállapítja, hogy az olasz miniszterelnök megszkott hanghor- dozásával és markáns kifejezések használatá- val mondotta el beszédét.

A Reuter ügynökség Mussolini beszédével kapcsol- latban többek között a következőket írja:

— Senki sem vonhatja kétségbe, hogy a

CORSO-MOZGO 5, 7, 15, 9.15
Shirley Temple
 „MEGMENTI AMERIKÁT”
 Journal Szines Micky és Popey

Földközi tengeri probléma megoldásánál Olaszországnak szava kell, hogy legyen. A világnézet alakulatoknak ebbe a problémába való bekapcsolódása azonban veszedelmes.

Ugyancsak a Reuter ügynökség értesülése szerint Anglia a gazdasági kérdések felszínrehozatalát kerülni akarja. Más párisi értesülés szerint Franciaország a közeljövőben megkezdi az Olaszországgal való tárgyalásokat.

Az összes londoni lapok végső következtetéseken megállapítják Mussolini beszédéből, hogy az olaszok tárgyalni óhajtanak.

Amerika bizalmasan

Washington. (Rador.) Mussolini vasárnap esti beszéde csekély reakciót keltett amerikai politikai körökben. A politikusok legelőbbje nagy bizalmatlansággal fordultak Mussolini beszédét.

A kormányelnök nagy politikai beszámolója a Nemzeti Ujjászületés Frontjának legfőbb tanácsa előtt

Calinescu Armand, a kormány feje átfogó képet adott az ország külföldi politikai magatartásáról és a nemzetközi helyzettel kapcsolatosan elfoglalt álláspontjáról

Bucurestiből jelentik: Hétfőn tartották meg a szenátusban a Nemzeti Ujjászületési Front legfőbb tanácsának ülését Armand Calinescu miniszterelnök vezetésével. Miután megejték a közelmúltban elhunyt patriárka-miniszterelnökről, Calinescu kormányelnök ismertette a jelenlegi helyzetet.

A külpolitikában nagyfontosságú események történtek — mondotta többek között a kormányelnök. — Csehszlovákia eltűnt, Magyarország csatolta Kárpát-Ukrajnát. A múlt esztendőben került először elénk ez a probléma és ez alkalomból megtagadtuk a terület elcsatolásához való hozzájárulást, ezzel is bizonyosságot téve, hogy Románia barátaival szemben mindig lojális és őszinte szövetséges.

Az utóbbi események ismét előtérbe sodorták a Kárpát-Ukrajna-kérdést és mi a legnagyobb lojalitással foglalkozunk az ügyvel és a legnagyobb elővigyázatossággal tartuk fel barátságos semlegességünket Magyarország iránt. Csúpan néhány csapat-egységet küldtünk a határ mellé, hogy biztosítsák az északi határokat a menekültek beözönlése ellen és hogy a harcok nehegy román területre terelődjenek. Az ilyen magatartás ellenére is március 14-én úgy értesültünk és erről megbizonyosodtunk, hogy Magyarország széleskörű katonai intézkedéseket fogantatott. Őt hadtestet mozgósított és vontak össze a román határ mentén, a Szamos és a Maros völgyénél. Mindezeket kormányunk nem hagyhatta figyelmen kívül és óvintézkedéseket tett, ezenkívül közöltük a külföldi kormányokkal, hogy elhatároztuk magunkat a határok megvédésére és Románia területi épségének megővésére.

Minden erőnkkel megvédjük bárki ellen is — és nem mérlegeljük a harc kimenetelének eredményeit. Eppen úgy, mint elődeink, szent hazafias érzéssel kötelezünk magunkat arra, hogy bármilyen áldozatok árán is megvédelmezzük az országot. Bárminő legyen is az eredmény, a történelemben meg lesz örökítve a mi független életünk, határozatunk és védekezési bátorságunk.

E határozat következtében hívtunk legyverbe több katonai erőszájt, tartalékosokkal egészítve ki a szükséges erőket a határok megvédésére.

Az ország megható lelkesedéssel felelt a hívásra, már az első napon megtöltötték a kaszárnyákat. — Háromszor-négyszer többen jelentkeztek, mint amennyit behívtak. Ez a népi megnyilatkozás, főképpen a parasztságé, a legnyilvánvalóbb bizonyítéka a nemzeti büszkeségnek és a tényleges erőnek, amely felett rendelkezünk.

Calinescu miniszterelnök ezután rátért a román-német kereskedelmi szerződésre és feltára, milyen a jellege s milyen kapcsolatban van az utóbbi nemzetközi eseményekkel.

Meg kell emlékeznem arról, — mondotta Calinescu miniszterelnök — hogy a tárgyalások már február hónapban megkezdődtek, abban az időben, amikor a közép-európai válság még nem kezdődött meg és a legnagyobb rendben folytak a két ország közötti árucserforgalomra vonatkozólag.

Mindkét részről hangsúlyoztuk a békés célokat. Hallottam bizonyos körökben azt a kérdést, hogy vajon megvédjük-e az ország gazdasági függetlenségét? — Ezt a kérdést jogosnak tartom, mert létfontosságú, hogy nemzetünk szabadon éljen az európai népek között. Ilyen természetű probléma egyáltalán pillanatig sem adódott és nem is adódhatik. Elképzelhetik, hogy mint a kormány feje, nem lehettem bele bonyolult kérdés tárgyalásába. És ezt nem is tehettem meg, miután egy évig harcoltam a belső rendért, valamint a politikai alakulatok eltávolításáért, amelyek meggondolatlan kezdeményezéseikkel éppen ezt a függetlenséget veszélyeztették.

Barátságos gazdasági egyezményt kötöttünk azért, mert magunk is szükségesnek találtuk ezt, miután az egyenlőség elve alapján tárgyaltunk. Biztosítottuk gazdaságunk szükségességét s természetesen, hogy Németország is érdekeinek megvédését kereste az egyezményben.

A miniszterelnök beszélt még ezután az egyezményt követő gazdasági fellendülésről. A munkások munkakalmat találnak, a nyersanyagok elhelyeződnek és olcsó ipari termékek jutnak az országba. Ezért, hogy ennek eredménye legyen, komolyan kell dolgozni és összhangba kell hozni a mezőgazdaság és az ipar munkáját.

Az egyezmény hadseregünk és légi haderőnk számára jelentős bevásárlási hitelt biztosít, irányelve pedig a viszonyos egyensúlyi helyzet megőrzése.

A kölcsönös kiizetéseket a régi egyezmény alapján eszközlik, a lej árfolyama nem változik.

Az új megállapodás nem befolyásolja hátrányosan gazdasági kapcsolatainkat más országokkal, az árucserét nem lehet egyetlen országra korlátozni, ilyen helyzetnek politikai következményei lennének. Sohasem kértek tőlünk monopóliumot és mi világosan kifejeztük, hogy az új egyezmény nem gátolhatja más országokkal folyó külkereskedelmünket és ez-irányu cselekvési szabadságunk teljesen biztosítva van.

A kormány elnöke a következőkkel fejezte be szavát:

— A kormány meglegedetten érzi, hogy teljesítette kötelességét, a kormányának sikerült kezdeményezése, amely a lelkek megbékélését és az örökös emelését célozta és amit az utolsó évben megvalósítottunk. Enélkül az utolsó évben végzett munka nélkül nem tudjuk, mi lett volna az eredmény (lélek taps) nyugalommal tekinthetünk a jövő eseményei elé.

A városvezetőség új közlésziasági rendelete

„Tisztasági hét” rendeznek Aradon.

Az egészségügyi minisztérium egészségügyi kampányával kapcsolatosan Vlad Alexandru tábornok, polgármester tisztasági rendeletet bocsátott ki. A rendelet több pontban felhívja a közönség figyelmét a „tisztasági hét” re, arra, hogy minden lakást, udvart, állót naponta gondosan kell takarítani. A háztulajdonosok kötelesek a házuk előtt elhúzódó járdát seperni és naponta többször locsolni, hogy por ne gyűlhessen össze rajta.

A felhívás a továbbiakban közli, hogy a „tisztasági hét” alkalmával repülőbizottságok járnak a városban, amelynek vezetői orvosok lesznek, akik ellenőrzést gyakorolnak.

Japán — német — olasz

katonai egyezmény lehetőségét tanulmányozzák Tokióban

Tokió. (Rador.) A japán külügyminiszter a sajtó munkatársai előtt kijelentette, hogy a kormány most vizsgálja meg a parlament kisebbségi pártjának javaslatát, amellyel a kommunista-ellenes egyezmények katonai szövetségé váló átalakítását indítványozza. A japán kormány még nem döntött e kérdésben.

Aradváros felhívása

a bevonultak hozzátartozóihoz

Aradváros polgármesteri hivatala közli, hogy a bevonultak hozzátartozói ne forduljanak a városhoz segítségért, mert minden ilyen nemű kérelmet visszautasítanak.

Aradra várják Páris püspökét

Magier Andrei dr. görögkeleti megyéspüspök vendége lesz az előkelő egyházi férfinak

Magas egyházi méltóságú külföldi vendég érkezik Aradra: Monseigneur Henry Beausart, párisi római katolikus püspök lesz Arad város vendége, aki itt tartózkodása alkalmával, március 31-ikén, pénteken délután 5 órakor a Kulturpalota nagytermében előadást tart Franciország jelenlegi vallási helyzetéről.

Páris püspökének tiszteletére dr. Magier Andrei aradi görög keleti püspök nagyszabású díszebédat ad a püspöki palotában, amelyre Aradváros összes polgári és egyházi előkelőségeit meghívták. A díszebédat április 1-én, szombaton délután 1 órakor tartják meg. A párisi püspök látogatását és előadását nagy érdeklődéssel várja Aradváros közönsége.

Madrid sorsa Franco kezében

A nemzeti csapatok megkezdték bevonulásaikat az egykori köztársasági főhadiszállásra

Burgosból jelentik: A nemzeti Spanyolország politikai körökben az a vélemény alakult ki, hogy a köztársaságiakkal Madrid átadására vonatkozólag már meg is van a megegyezés. A köztársasági védelmi tanács ma átadja Madridot és Franco tábornok csapatai megkezdték a spanyol főváros megszállását.

Lapjelentések szerint a köztársasági hadsereg katonái felhasználták azt az alkalmat, hogy a madridi fronton minden csendes, átmentek a szomszédos nemzeti lövészárkba és ott dohányneműeket kértek. Ennek megtörténte után pedig sértetlenül visszatértek állásaikba.

Róma. (Telca Press.) Az olasz lapok közlik, hogy Madrid és Burgos között megállapodás jött létre, amely a következő főbb pontokat tartalmazza:

1. A köztársasági kormány átadja Madridot.
2. A köztársasági csapatokat lefegyverezik.
3. A köztársaságiak elismerik Franco tábornagyot Spanyolország államfőjének.

Burgos. (Rador.) A nemzetiek főhadiszállásáról vasárnap délután 2 óra 40 perckor ultimátumot küldtek a köztársaságiaknak, amely a következőket tartalmazza: A nemzeti Spa-

nyolország továbbra is fenntartja azt az ajánlatát, hogy bocsánatot ad a köztársasági hadseregben szolgáló katonáknak és azoknak, akik valamelyik baloldali párt tagjai, mert ez nem képez büncselekményt, csak a közönséges büncselekmények elkövetőit állítják bíróság elé. Minden további ellenállás most már közönséges büncselekménynek számít, mert további vérontást eredményez. A lakosságot felszólítjuk, hogy tartózkodjon minden ellenállástól és adja meg magát.

Salamanca. A nagyvezérkar jelentése szerint az andaluziai fronton a nemzetiek csapatai 40 kilométeres mélységben törtek előre. A támadás során a köztársasági hadsereg csapatai sorban kitiűzték a fehér zászlót és minden ellenállás nélkül megadták magukat. A nemzetiek 10 ezer foglyot ejtettek. A gyengén védett pontokat lovasság foglalta el, amely üldözi a menekülőket. A nemzetj csapatokat mindenütt nagy lelkesedés fogadta a lakosság.

Burgos. Hivatalos helyről jelentik, hogy a bizertaj kikötőben internált spanyol köztársasági hajókat átadták a nemzetieknek. A Luiz Diaz nevű hadihajót, amelyet az angolok Gibraltárban őriztek, szintén átadták a nemzetieknek.

Páris. Azana volt spanyol köztársasági elnök sógora kíséretében Savovából a francia fővárosba érkezett. (R.)

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51. Sürgőnyel: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 840 lei // Negyedéves 210 lei
Folyó é. 420 „ // Egy hónapra 70 „

Cigaretta-filozófia

Akkor találkoztam vele, amikor éppen cigarettát vásárolt egy dohánytözsdeben.

— Mi az? — kérdeztem. — Te újból dohányzol?
— Igen. Rászoktam. Volt idő, amikor hatvan cigarettát szívtam el naponta és hiába volt minden baráti figyelmeztetés, a dohányzás tempóját automatikusan egyre csak fokoztam. Mindig azt vártam, hogy beteg leszek tőle. Képzelted, kutya bajom sem volt. Ettem a nikotint és semmi bajom...
— Akkor miért szoktál mégis te róla? — kérdeztem újból.
— A viszonyok egyre rosszabbodtak. A dohányzás nem a tudóme, de nem is a gyomromat, hanem a pénzlárcám kezdte kí. Kénytelen voltam leszokni a dohányzástól. Minden lel, amit cigarettára adtam ki, hiányzott.
— Na és most? — kíváncskodtam tovább. — Most olyan jól megy neked újra...?
— Szó sincs róla. Most azonban már olyanok a viszonyok, hogy cigaretta nélkül el sem tudnám viselni... (bér—)

— **ZURICHI TÖZSDEZÁRLAT:** Páris 11.77, London 20.81 és egynegyed, Newyork 440.50, Brüsszel 74.77 és fél, Milánó 23.40, Amszterdam 235.80, Berlin 170.35, Szófia 540, Varsó 83.50, Belgrád 10, Bucureşti 337.

— **Basarabia csatlakozásának 21. évfordulója.** Bucarestből jelentik: Ma van 21 éve annak, hogy az államtanács megszavazta Basarabianak az anyaországhoz való csatlakozását.

— **Április elsejétől egységes bélyeg.** Bucurestiből jelentik: Április elsejétől kezdve a repülő- és kulturális bélyeg jelenlegi rendszere helyett életbe lépnek az egységes bélyeg, amelynek értelmében minden postai küldeményre az előírás szerinti egységes bélyeg kell ragasztani. A postai küldemények számára különböző súlybeli egységeket állapítottak meg és csökkentették az eddigi díjakat. Így például a gratulációsokra szolgáló képes levelezőlapok 4 leies bélyeg, a többi levelezőlapok pedig 6 leies bélyeg igényelnek az eddigi 6.50 leies bélyeg helyett.

— **Hitler üdvözölte a görög királyt.** Athénből jelentik: Hitler birodalmi vezér és kancellár üdvözölő táviratot küldött a görög királynak Görögország felszabadulásának évfordulója alkalmával.

— **Titulescu monacoi állampolgárságért folyamodott.** Párisból jelentik: Egyes hírek szerint Titulescu, Románia volt külügyminisztere Monacóban akart letelepedni és kérte, hogy adják meg számára a monacoi állampolgárságot. Kérvényét elutasították.

— **Ma életbe lépett a lengyel—szovjetország kereskedelmi szerződés.** Varsóból jelentik: Sembeck külügyi államtitkár és Listovad varsói szovjet megbízott jegyzéket cseréltek ki, amelynek értelmében az 1939. február 19-én megkötött lengyel—szovjet kereskedelmi szerződés március 27-én életbe lép.

— **Megkötötték a barátsági és meg nem támadási szerződés.** Portugália és a nemzeti Spanyolország között. Burgosból jelentik: A nemzeti spanyol rádióleadó állomás közölte, hogy jóváhagyták a március 17-én Liszabonban megkötött barátsági és meg nem támadási egyezményt Spanyolország és Portugália között.

— **Bulgária nem mozgósított.** Szófiából jelentik: A hadügyminiszter megcáfolja az egyes korosztályok behívásával kapcsolatban elterjedt híreket. Hivatalos jelentés szerint a behívásokra jogot ad Bulgáriának a szaloniki-i egyezmény. A hadügyminiszteri intézkedései normális keretek között mozognak.

— **Német tiltakozás a litván mozgósítás miatt.** Varsóból jelentik: Az Express Poranny jelenté Kaunasból, hogy a német követ tiltakozott kormányának nevében a litván hadsereg fegyverkezése és mozgósítása ellen, ami ellentétben áll a most megkötött német—litván egyezménnyel. A litván kormány válaszában kijelentette, hogy a készülődésnek semmi más célja nincs, mint a litván szabadság megvédelmezése.

— **Kigyulladt egy petroleumkut.** Targovistéből jelentik: A Dacia Romána petroleumtársaság víforatall szondája gázomlás következtében kigyulladt. Egy munkás meghalt.

— **Ma: minisztertanács Párisban.** Párisból jelentik: A francia kormány tagjai ma Daladier miniszterelnök elnöke alatt Párisban minisztertanácsot tartanak.

— **Aláírták a lengyel—francia kereskedelmi egyezményt.** Párisból jelentik: Szívélyes és kedvező légkörben folytatott tárgyalások után aláírták a lengyel—francia kereskedelmi egyezményt. Ezt az egyezményt az 1937. május 22-én kötött megállapodás alapján szerkesztették meg és az a célja, hogy a két állam közötti árucseré forgalmat fellendítse és a pénzügyi kérdéseket rendezze. Az árucseré forgalom kifejllesztésére irányuló egyezmény egyetlen akadályá eddig a lengyel és francia piacok közötti árkülönbség volt, melyekbe magánérdekek kapcsolódtak.

Légi aknamező

Londonból jelentik: H. J. Muir tüzérbnagy érdekes „légi aknamezőt” talált fel, amely állítólag védelmet nyújt légitámadások ellen. A találmány lényege a nemrég szabadalmazott „repülő akna”, amely könnyű fémhöz készült, tíz centiméter hosszú gyutaccsal és óraszerkezettel ellátva és amelynek súlya megtöltve 20 dkg. Ezt a bombát tízenkét méter hosszú vékony dróttal meteorológiai léggömbhöz erősítik. A feltaláló terve szerint egyszerre többszáz ilyen bombaléggömböt bocsátanak fel; ezeket a szél bizonyos irányba és magasságba tereli, ahol aknamezőként járják el a légiert. Ellenséges repülőgépek érintésétől azonnal felrobbannak. Ha a várt támadás elmarad a bombákat bizonyos idő múlva óraszerkezetük robbantja fel.

— **A csikágó utasszállító repülőgép tömegkatasztrófiája.** Newyorkból jelentik: A csikágói utasszállító repülőgép Oklahoma-nél lezuhant és teljesen összetört. A szerencsétlenségnek nyolc halott és négy súlyosan sérült áldozata van.

— **A kamarák szolgáltatásait megállapított illetékek április 1-én életbe lépnek.** A nemzetgazdasági miniszterim 139.794—1939. számú rendeletével állapította meg azokat a maximális illetékeket, amelyeket április 1-től kezdődőleg szedhetnek a végzett szolgáltatások fejében a kereskedelmi és iparkamarák.

— **Tömeges lavina-halál.** Toulouseból jelentik: Az Isour-tó környékén egy hólavina, amely 1600 méter magasságból zuhant alá, 20 munkást maga alá temetett, akik egy faházat építettek. A késő esti órákig egyet sem sikerült még a hólavina által eltemetett munkásokból kiszabadítani.

— **Svédország újabb áldozatokat hoz a nemzetvédelemért.** Stockholmból jelentik: A svéd miniszterelnök a kamarában javaslatot nyújtott be Svédország katonai erejének újabb fejlesztésére. Sandler külügyminiszter beszédet mondott, amelyben kifejtette az északi államok együttműködésének szükségességét semlegességük és szabadságuk védelmére. Ez az együttműködés vonatkozik az Alanad-szigeteken teendő intézkedésekre is.

— **Csernovitzban tizennégy orvosot megvonták a működési engedélyt.** Csernovitzból jelentik: A Suceavtarománybeli orvosszövetség legutóbbi ülésén határozatot hoztak, amely szerint az egészségügyi miniszterium vonatkozó rendelkezései értelmében 14 csernovitzi orvosotól megvonták az orvosi gyakorlat végzésére vonatkozó engedélyt, miután az állampolgársági revízió alkalmával irataikat nem nyújtották be. Az orvosokat levélben felhívták, hogy tábláikat vegyék le és tartózkodjanak az orvosi praxis gyakorlatától. Kijelölték helyüket számukra, hogy amennyiben orvosi tevékenységet fejtenének ki, az ügyesség indít ellenük eljárást.

— **A török asszonyok új konjunkturája.** Isztambulból jelentik: A török hatóságok hosszú vita után érdekes döntésre határoztak el magukat. A legújabb közlekedési szabályrendeletek értelmében ugyanis a jövőben csak nős férfiak kaphatnak autótámasztási engedélyt. A rendelet azzal indokolja a különös intézkedést, hogy a nős férfiak általában megbízhatóbbak, mint a nőtelnek. Törökország tehát ebben a kérdésben évszázadok óta folyó vitát döntött el, amely a nős és nőtlén férfiak közötti változatos szerencsével folyt eddig — eredménytelenül. A rendelkezésből mindenesetre megállapítható, hogy a török feleségeknek Ankarában is döntő szavuk van.

Váratlan segítség

— **Éppen jó, hogy jönnek az urak, mert éppen azon töröm már órák óta a fejemet, — persze, hiába — hogy mit is kezdjek ennyi rengeteg témpénzzel...?**

— **KÉSZÜL A SZERB—HORVÁT KIEGYEZÉS** Belgrádból jelentik: A Jugoszláv saltó értesülése szerint Svetkovic miniszterelnök látogatást tett Macsek parasztpárti vezérnél, akivel Jugoszlávia belső szervezétének a kérdését beszélte meg. A Jugoszláv saltó megszemenő jóindulattal foglalkozik a miniszterelnök tárgyalásainak kilátásával.

— **Nemzeti szocialista tüntetések a lígei püspök pásztorlevele miatt.** Brüsszelből jelentik: A Havas-iroda jelenti: A lígei püspök pásztorlevelének felolvasása során Eupen-kerület több templomában a nemzeti szocialisták összetűzéseket provokáltak. A pásztorlevél élesen bírálja a nemzeti szocializmust.

— **A Memel-vidék átadása a litván törvényhozás előtt.** Kaunasból jelentik: A litván képviselőház tegnap rendkívüli ülést tartott, amelyen a külügyminiszter jelentést tett a Memel-vidék átadásáról és az ezzel kapcsolatos eseményekről.

— **Vasúti szerencsétlenség Olaszországban hat halottal.** Milánóból jelentik: A bologna—anonai vasútvonalon az egyik átjárónál egy villamosvonat elütött egy gépkocsit, amelyben hat személy ült, akik mindannyian életüket veszítették.

— **Csehszlovákiál zsidó menekültek érkeztek Tulceaba.** Tulceából jelentik: Számos Csehszlovákiából menekül zsidó család érkezett két dunai uszálvony Tulceaba, ahol egy görög nemzetiségű hajóra szálltak fel. A zsidó menekülteket szállító görög hajó Paleszinába indul.

— **Özv. Neumann Hermanné temetése.** Tegnap délelőtt 11 órakor általános részvét mellett helyezték örök nyugalomra a 74 éves korában elhunyt özv. Neumann Hermannét, a jótékonyaságról és emberbaráti tevékenységéről ismert uriaszonyt. A régi zsidótemetőben folyt le a gyászszertartás, amelynek során dr. Vágvölgyi Lajos főrabbi szép beszédben méltatta az elhunyt uriaszony erényeit.

— **Göbbels Budapestre és Athénbe látogat.** Berlinből jelentik: Göbbels német propagandaügyi miniszter ma elhagyta a német fővárost és Budapestre utazott, ahonnan Athénbe is ellátogat.

— **A nagylaki gyilkos a börtönben.** Mint ismeretes, Suhánszki György nagylaki gazda téglával agyonverte Dandó Pál 61 éves, ugyancsak nagylaki lakost. Suhánszkit beiktették Temesvárra, ahol már az ügyességi fogház lakója.

— **MENEKÜL AZ ARANY ANGLIÁBÓL.** Londonból jelentik: Az Evening Standard írja: A szombaton és vasárnap Angliából az Egyesült-Államok felé induló hajókon 27 millió font értékű aranyat helyeztek el azzal a céllal, hogy azt Newyorkba szállítsák. Ez a szállítmány csak egyik része annak az aranyáradatnak, amely az utóbbi hetekben Angliából az Egyesült-Államokba utnak indult — írja az Evening Standard.

— **Műgyetemi mérnökök figyelmébe!** A budapesti műgyetemen 1925. óta végzett mérnökök felszólítottak, hogy sürgősen írásban közöljék nevüket és címüket a közmunkaügyi és közlekedésügyi miniszteriummal szemelő nosztrifikáló bizottsággal. (Ministerul Lucrărilor Publice și al Comunicațiilor, Comisia de Echivalare, Bucuresti, Bulevardul Elisabet 27.)

— **Pénzügyi könnyítések a behívottak számára.** Bucurestiből jelentik: A katonai behívottak érdekében a román Nemzeti Bank, egyetérve az ország minden hitelintézetével, elhatározta, hogy a katonai szolgálattalra behívottak ellen feljüggeszik a végrehajtásokat mindaddig amíg szolgálatban vannak. Ugyanezen rendelkezést fogantatosította a pénzügyminiszterium is — a katonai szolgálattalra behívottak ellen felbeszakitják a végrehajtásokat; bár az adók behajtása éppen úgy, mint azelőtt, rendszeresen történik. A bírósági határidőket, a katonai szolgálatra behívottak ügyében, hivatalból elhalasztják, amíg tart a behívás.

— **Gayda tábornok a németeknél is elvesztett lett.** Prágából jelentik: A „Daily Telegraph” szerint Gayda tábornokot, akit nemrég neveztek ki csehországi Fährnekre, tegnap letartóztatták a német hatóságok közegek, mert mint kiderült, megvesztegette és több más visszaélést is követett el.

— **Harmadszori olvasás után is megszavazták a magyarországi zsidótörvény-javaslatot.** Budapestről jelentik: A magyar képviselőház tegnap tárgyalta harmadik olvasásban a zsidótörvény-javaslatot. Miután a harmadszori elolvasás után a javaslatot megszavazták, Darányi elnök napirend hiányában a Ház bizonytalan időre való elnapolását kérte.

— **Rendőrségi hírek:** Mihut Gheorghe, Lipovei-ucca 63. szám alatti mikalakai lakos feljelentést tett a VII. kerületi rendőrségen Pantele Simion és Ienciu Franciscu mikalakai pásztorok ellen, akik folyó hó 26-án Gheorghe, nevű 17 éves fiát váratlanul megtámadták és súlyosan összeverték, úgyhogy az aradi közpórházba kellett szállítani. A rendőrség az ügyben megindította a vizsgálatot. — Március 25-ről 26-ra virradó éjjel az Aurel Vlaicu-ut 140. szám alatti házba ismeretlen tettesek a kerítésen át behatoltak és az udvarról a házban lakó Diehel Katalintól nagyobb értékű baromfit, Papo György 151 600 lei értékű libát és Stefan Alberttől 700 lei értékű különböző zsákokat loptak el. A károsultak az V. kerületi rendőrségen tettek feljelentést, ahol nyomozást indítottak a tettesek kézrekerítése érdekében.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:
ANGEL gyógyszerész, Piata Catedralei 16. (Tel.: 15—30.)
OMESCU gyógyszerész, Bulev. Reg. Maria 16 (Tel.: 14—80.)
KESZTENBAUM gyógyszerész, Sírada Márk-estji 68. (Tel.: 14—70.)

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A nemzetközi politikai események hatása a pénzpiacra és a tőzsdékre

A közép-európai politikai események következtében bizonyos, hogy a nemzetközi gazdasági kapcsolatok az események folytán az eddigénél is nagyobb mértékben meglazultak és megnehezdedtek. A két táborra oszlott nagyhatalmak fokozott gazdasági jellegű megtorló intézkedéseket akarnak egymással szemben alkalmazni ami rendkívül súlyossá teheti a nemzetközi gazdasági helyzetet.

Ugy a nyugat-európai mint az amerikai értéktőzsdén a nemzetközi politikai helyzet felelőssége nagyobb izgalma okozott anélkül, hogy jelentősebb árfolyamcsökkenések következtek volna be. Az értéktőzsdékkal ellentétben, rendkívül nagy az élénkség a nyersanyag-tőzsdéken, ahol az árak szilárduló tendenciát mutatnak.

Ennek egyik oka az, hogy ugy Franciaország, mint Anglia fegyverkezése fokozottabb tempóban folyik, ami a belföldi nyersanyagkészletek felszívása után megeléknitette a keresletet a nyersanyagexportőr államokban is.

A bucurestii értéktőzsdén a külpolitikai események hatása az árfolyamalakulásokban csak olyan mértékben jutott kifejezésre, hogy az utóbbi két-három hónapban elért árfolyamnyereséget a favorit részvények elvesztették.

A fixkamatozású értékek közül a Renta Stabilizarea 60.375-re, a Desvoltarea 62-re, a Consolidarea 43-ra, az Inzestarea nagycimletek 83-ra, a Renta Impropriariei 60-ra lanyhult, az adóbon változatlanul 51. Bankrészvények: Banca Națională 5250, Romaneasca 515, Comro 235, Credit Roman 420, Romcomit 430, Banca Agricola 140, Credit Industrial 810. Petroleumrészvények: Astra Romana 865, Steaua Romana 330, Credit Minier 250, I. R. D. P. 65, Concordia 550, Redevența 195 lei. A biztosító részvények üzletelének voltak egész héten, változatlan árfolyamokkal: Dacia Romanja 4075, Naționala 260, Generala 1220, Agricola Fonciera 330, Franco Romana 680. Ipari részvények: Mica 1490, Letea

990, Resita 445, Titan, Nadrag, Calan 1555, S. T. B. 1175, Telefon opt. 515, Carpatina 560, Cartea Romaneasca 445, Creditul Carbonifer 680 lei.

Párisban az általános irányzatnak megfelelően a román renték is lanyhábbak, azonban a hét vége felé javuló tendencia uralkodott a párisi tőzsdén és a román renték árfolyamai is emelkedtek. A román renték közül az Unificata 4 százalékos 136, Unificata 5 százalékos 190, Stabilizarea 195, Desvoltarea 301 frank.

Javuló tendenciát mutatnak Párisban a román petroleumrészvények árfolyamai: Astra Romana 87.50, Steaua Romana 36.25, Concordia 51.25.

Az események természetesen a pénzpiacra is éreztették hatásukat. A Banca Națională a svájci frank árfolyamát 31.81—32.29 leire csökkentette, az összes többi árfolyamokat változatlanul hagyta.

A szabadforgalmi devizákban az exportüzletek csökkenése miatt a politikai események következtében sem következett be nagyobb arányú szilárdulás, sőt egyes szabadforgalmi devizáknál lanyhulás mutatkozik.

Árfolyamok: Belgas 30 százalékos kvótában 58.90, Dollár 30 százalékos kvótában 354, Holland forint 30 százalékos kvótában 186, Francia frank 30 százalékos kvótában 9.48, Font sterling 20 százalékos kvótában 1340—1360, Font sterling 40 százalékos kvótában 1035—1040, Font sterling 30 százalékos kvótában 1650.

A kompenzációs üzletek majdnem teljesen szünetelnek és így árfolyamok nem alakulnak ki.

A nemzetközi devzapiacokon a politikai helyzet nyugodtabban itéltek meg. A március 15-i események következtében előállott lanyhulás után ismét szilárdultak az egyes valuták árfolyamai. Így Zürichben a németalföldi forint a március 17-iki 234.25-ei szemben március 23-án 236-ra, az angol font 20.68-ról 20.83-ra, a dollár 4.4175-ről 4.4475-re, a márka 177-ről 178.25-re, a belgas 74.35-ről, 4.825-re emelkedett.

Julius 1-ig tizezer vagon fűrészáru szállítható Magyarországra

Részletesen foglalkozott az Aradi Közlöny az új román-magyar gazdasági egyezményvel, amelynek nagyjelentőségű intézkedése, hogy úgy az importnál, mint az exportnál a román-magyar viszonylatban az importkontingenseket 25 százalékkal felemeleik.

A most lejárt egyezmény szerint Magyarországra 15.000 vagon fűrészáru volt bevihető. A múlt egyezmény további 3750 vagon bevitelét biztosítja. A múlt évben megállapított kontingensből 7000 vagon nem használtak ki és így

1939. július 1-ig 10.750 vagonos keret áll Románia rendelkezésére.

Információnk szerint Magyarországon a fabevitel lebonyolítására a faimportörök szindikátusának megalapítását tervezik az állam felügyelete alatt.

Terménypiac

Bucuresti. Buza 79 kilós 40 ezer lei, buza 80 kilós 41 ezer lei, árpa 35 ezer lei vagononként.

Braila: Buza 82 kilós 45.250 lei, 80 kilós 45 ezer lei, buza 77.5 kilós 43.500 lei, kukorica 38 ezer lei, árpa 35—38 ezer lei, borsó 66 ezer lei vagononként.

Galati: uza 79 kilós 45 ezer lei, árpa 33.500 lei, új kukorica 37.250 lei, bab 105.000 lei, borsó 54 ezer lei, lenmag 125 ezer lei, vagononként.

= ELMARAD A MÁJUSRA TERVEZETT MEZŐGAZDASÁGI KIÁLLÍTÁS. A Hivatalos Közlöny március 24-i számában miniszteri határozat jelent meg arról, hogy az 1939. májusára tervezett mezőgazdasági kiállítás elmarad.

= Április elsejével mozgósítási és passzív légvédelmi igazgatóságot szervez az államvasút, Bucurestiből jelntik: Az államvasút április elsejétől kezdődőleg mozgósítási és passzív légvédelmi igazgatóságot és szolgálatot szervez.

A most megkötött román-magyar egyezményvel kapcsolatban nem lesz érdektelen rámutatni arra, hogy

Magyarország ez év januárjában összesen 612.185 köbméter fát importált 3.2 millió pengő értékben.

Az 1938. év januárjában a fabevitel 868.716 köbméter volt 3.4 millió pengő értékben. Az érték mindössze 6 százalékkal esett vissza, ugyanakkor a mennyiség csökkenése több, mint 30 százalékos, ami azt mutatja, hogy

Magyarország főleg tűzfát importált és, hogy Romániából a faimport növekedett.

A legújabb statisztikák szerint Magyarország fabevitelének 44.6 százalékat szállította Románia ez év január havában, az 1938. januári 31.5 százalékkal szemben.

Napirenden:

a német gyarmati követelések

Berlinből jelentik: Von Epp tábornok, a német gyarmati liga vezetője legutóbb beszédet mondott, amelyben hangsúlyozta, hogy a Birodalomnak Kelet- és DélkeletEurópában elért sikerei nyomán most már semmi sem akadályozhatja meg a német kormányt abban, hogy érvényesítse gyarmati törekvéseit. „Jogunk van ahhoz, — mondotta a tábornok — hogy mint Európa legerősebb nemzete, kivegyük részünket a világ feletti uralomból”

= A német birodalom költségvetési deficitje. Londonból jelentik: A „Financial News” március huszonegyedik számában hosszasan foglalkozik azokkal a gazdasági és pénzügyi nehézségekkel, amelyeknek leküzdése nagy gondot okoz a német birodalom gazdasági kormányzatának. Brinkmann dr., Schacht dr. utódnak kijelentése szerint a birodalom ezévi költségvetési deficitje hatmilliárd márkát tesz ki.

Az államvasut szervezéséről szóló új törvény indoklása

Röviden jelentettük már, hogy Ohelmejanu közlekedésügyi miniszter a legutóbbi minisztertanácson beterjesztette az állandósult új szervezési törvényt, amelynek indoklása a következőket tartalmazza:

Tíz évi alkalmazás után az államvasut szervezési törvénye felülvizsgálatra és kiegészítésre szorul. Az autonóm igazgatás, amelyet 1929-ben vezettek be, ebben a formájában hátrányosnak bizonyult különösen a központi szervezést illetően. Az új szervezési törvény értelmében, az igazgatóságokat és központi szolgálatokat négy nagy csoportra osztották: 1. Adminisztrációs. 2. Kitermelési. 3. Műszaki. 4. Gazdasági. Az igazgató tanácsot olyan munkakörrel látják el, amely az irányvonalak megadását jelenti, a vezérigazgatóságnak sokkal szélesebb hatáskört biztosítottak, aminek következtében a helyettes vezérigazgató is szélesebb ügykörben működhet. Az új törvény visszaállította az igazgatótanács, a vezérigazgató és a helyettes vezérigazgató felelősségét ugyanakkor, amidőn egyénileg dolgoznak, mint amikor együttesen működnek az igazgatótanácsban. Annak érdekében, hogy az állam ellenőrzése minél hathatósabb legyen, a kormánybiztos résztvesz az igazgatótanács ülésén. Lényeges változtatások történtek a különböző alapok létesítése érdekében, mert elvi megállapítás szerint valamely államvasut csakis a nemzetgazdaság terhére létesíthet alapokat.

Ilyen körülmények között indokolatlan a díjszabás emelés, ha az a célja, hogy a kitermelési és fejlesztési kölcsönökön felüli bevétel többletet eredményezzen. Megállapítják a szállítások és munkálatok kiadásának, az árlejtések kirásásának, az árlejtési bizottság összeírásának stb. felteletit. A versenytárgyalásokon résztvevő ajánlattevők közötti meggyezésnek lehetetlenné tétele a törvény egyhónaptól három hónapig terjedő elzárással büntethető kihágást határoz meg.

= **UI CÉGEK A HIVATALOSAN NYILVÁNTARTOTT EXPORTÖRÖK NÉVSORÁBAN.** Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszterium közölte a vámhivatalokkal a hivatalos nyilvántartásban bejegyzett exportörök névsorát és ebben a következő aradi vonatkozású néveket találjuk: Ioan Chera „Vita”, Arad és Misa Vasilescu, Lippa.

= Március 31-ig felfüggesztették a behozatali engedélyek iránti kérelmek iktatását. A nemzetgazdasági miniszterium behozatalszabályozási igazgatósága az összes importörök tudomására hozza, hogy az első évnegyed ügyvitelének összeállítását célzó munkálatok lezárása végett a behozatali engedélyek iránti kérelmek iktatását március 27—31-ig felfüggeszti.

= Olaszország fokozott faimporttal igyekszik faszükségletét biztosítani. A múlt év végén kötött román—olasz kereskedelmi egyezmény jelentős kontingenseket biztosít Romániának. Olaszországot azonban továbbra is túlyomó részben Németország, illetve a volt Ausztria látja el fával. A legújabb adatok szerint, Olaszország Németországból az 1939. év folyamán összesen 165.800 tonna faárut vásárolt, melynek fizetése kliring-számlán történik. Ezt a mennyiséget négy részletben fogja lehitni Olaszország. Oroszországgal február végén kötött szerződést Olaszország, melynek értelmében 150 ezer tonna különböző fűrészárut szállít a Szovjet Olaszországnak. Ennek a fának fizetése zárolt olasz lírával történik. Jugoszláviából Olaszország összesen 108 millió líra értékű faárut vásárolt, amelyet kliringben fizet. Románia összesen 52.250.000 líra értékű fát szállít Olaszországnak, ennek fizetése is kliringben történik. Lengyelországtól Olaszország mindössze 6.800.000 líra értékű fát vásárolt. Finnországból 1 millió líra értékűt.

= **Az aradi céghivatal hírei.** — Andriényi Károly és Fiai Rt. aradi cégnél a törvényték bejegyezte, hogy Brassóban lerakatot állított fel. — Az Arad—Brádi Ipari Rt.-nél dr. Coriolan Balta és dr. Miron Butariu igazgatósági tagágát és cégigyezési jogosultságát a törvényték törölte. — Friedmann Mór és Fiai Rt. nécskai cégnél a törvényték bejegyezte, hogy cégét Paserex S. A. R.-ra változtatta át. Ugyanekkor Friedmann Mór és Friedmann Jenő igazgatósági tagágát és cégigyezési jogosultságát a törvényték törölte és helyükbe bejegyeztettek Constantin Dumitrescu elnök és Ioan Cucoanes adminisztrateur delegue. — Flora Rum-és Likör-gyár Rt. aradi cégnél özv. Reusz Sándorné és dr. Reusz Erzsébet igazgatósági tagágát és cégigyezési jogosultságát a törvényték törölte és helyükbe bejegyeztettek dr. Eugen Beles, dr. Salvator Vuia, dr. Reusz Miklós, Reusz Andor mérnök. Ugyanekkor dr. Reusz Miklós és Reusz Andor mérnök adminisztrateur delegaci minőségét is bejegyezte a törvényték.

SCALA-MOZGO TELEFON: 20-10

„Andaluziai éjszakák”

IMPERIO ARGENTINA apanyol tánczenonóm a főszerepben. UJ FOX JOURNAL. 5, 7.15, 9.15.

XII. Pius pápa megkoronázása. Oszontsége Miron Christea patriaroha halála.

SPORT KÖZLÖNY

A kerületi bajnokságban:

Az Infelegerea (Egyetértés) legyőzte a Hakoahot, a Titanus és az SGA (ATE) megosztottak a pontokon

Az alkerületi elsőosztályú bajnokságban vasárnap mindössze két mérkőzést bonyolítottak le és az egyik az Infelegerea (Egyetértés) megérdemelten győzött a néhány tartalékkal felálló Hakoah ellen, a másikon pedig a tornászok megosztották a pontokat a Titanussal. A két mérkőzés után a bajnoki táblázat így alakult meg:

1. Mica	15	15	—	—	97	8	30
2. Olimpia	15	10	2	3	54	23	22
3. SGA (ATE)	16	9	3	4	33	32	21
4. Titanus	16	8	4	4	33	29	20
5. CAA (AAC)	15	3	—	7	29	28	16
6. Tricolor	14	7	—	7	28	28	14
7. Astra	15	5	4	6	28	22	14
8. Crişana	15	5	3	7	28	41	13
9. Unirea	14	3	5	6	23	28	11
10. Infelegerea (Egyetértés)	16	4	2	10	22	39	10
11. Gaiana	15	2	6	7	16	67	10
12. Transilvania	14	3	2	9	19	36	8
13. Hakoah	16	2	3	11	20	49	7

A két mérkőzésről a következő beszámolót adjuk:

INTELEGEEA (EGYETÉRTÉS)—HAKOAH 3:1 (1:0)

Darázs bíró sipjelére így álltak fel a csapatok: Infelegerea (Egyetértés): Varga — Nikolin, Biró — Horváth, Stahl I., Farkas I. — Merkli, Farkas III., Sándor, Stahl II., Farkas II., Hakoah: Schwartz — Pirkó, Tarpai — Békési, Farkas, Szécsi — Bundi, Grünfeld, Mezei, Proschovszky, Mayer.

Az első félidő egyetlen gólját a 25. p. Farkas II. szerezte, aki lefutás után a hálóba lötte a labdát (1:0). Szünet után az 5. p. kapu előtti kavarodásból Grünfeld egyenlített (1:1), de a 22. p. Sándor és a 35. p. Merkli kapufától kipatanó labdája után ismét Sándor megszerezte az Infelegerea (Egyetértésnek) a győzelmet. A győztes csapatból a védelem, Farkas I. és Sándor, a vesztesben a két hávéd, Farkas, Mayer tüntek ki.

TITANUS—SGA (ATE) 2:2 (1:0).

Erős iramu játék, amelynek eredménye reális. Opirta bíró sipjelére a következő összetételben álltak fel: Titanus: Hum — Lenhardt, Cheveresan — Kirsch, Kovács, Sopronyi — Szilbereisz, Horváth, Szinder, Ray, Harnisch. SGA (ATE): Márki — Müller, Faragó I. — Kovács, Faragó II., Dossedla — Erdei, Preisz, Weichelt, Gherman, Wágner.

Az első félidő gólját a széllal hátban játszó Titanus a 22. p. szerezte meg Szilbereisz révén, aki a kifutó kapus mellett gólozott (1:0). Szünet után a 2. p. Wágner jó beadását Gherman befejezte (1:1). A 15. p. ismét Wágner rohamoz és gyors lefutás után nehéz szögből lö gólt (1:2). A 37. p. kapu előtti kavarodás után a Titanus 11-est ér el, amelyet Szinder értékesít (2:2).

A Titanusban a védelem, Kovács, Szinder és Szilbereisz, az SGA (ATE)-ban Faragó I., Dossedla, Wágner, Weichelt és Gherman játszottak jól.

A Ferencváros nyerte a magyar bajnokság rangadóját

Továbbra is az Ujpest vezet

Budapest. A magyar bajnokságban hat mérkőzést bonyolítottak le vasárnap és a rangadót: a Ferencváros—Hungária mérkőzést a zöld-fehérek nyerték nagy küzdelem után. Az Ujpest folytatta győzelmi sorozatát és ezúttal a Szolnok csapatát verte el féltucatnyi góllal. A Kispest és a Szeged minimális győzelmeiket aratták, a Phöbus a Budaközzel, a Nemzeti pedig a Taxisokkal megosztotta a pontokat. A bajnokságban továbbra is az Ujpest vezet (27 p.) a Ferencváros (27 p.), Kispest (23 p.), Hungária (22 p.), Phöbus (18 p.), előtt. Beszámolónk a mérkőzésekről:

Ferencváros—Hungária 1:0 (0:0). Hatalmas küzdelmet vívott a két csapat és a Ferencváros a második félidő 35. p. Jakab kapásból küldött lövéssel szerezte meg a két pontot.

Ujpest—Szolnok 6:0 (4:0). Az Ujpest jó csatárjátékkal megérdemelten nyerte a mérkőzést. Góljain Kállai (3), Ádám, Kocsis és Zsengeller osztottak.

Nemzeti—Taxisok 2:2 (1:0). Az első félidőben a Nemzeti, szünet után a Taxisok támadtak többet. Góllövők: Kisalagi (2), illetve Berecz és Takács II.

Szeged—Zugló 2:1 (1:0). Előbb a Zugló támadott, de félóra után a Szeged kerekedett felül. Harangozó és Barkányi, illetve Princz szereztek a gólokat.

Kispest—Elektromos 1:0 (1:0). A Kispest csak az első félidőben volt jobb. A mérkőzés egyetlen gólját Déri szerezte meg csapatának.

Phöbus—Budafok 1:1 (1:1). Iramos játék után reálisan megosztották a pontokat a csapatok. A Phöbus gólját Solti szerezte, a budafoki gól Hidasi érdeme.

Olaszország legyőzte Németországot

Olaszország—Németország 3:2 (2:1)

Firenze. Mintegy 60.000 néző előtt folyt le a mérkőzés, amelyen a kapu előtt határozottabb olaszok győztek. A győztes csapat góljain Piola (2) és Biavati osztozkodtak, a németek góljait a bécsi Hahnemann lötte. A német B) válogatott 3:2 arányban vereséget szenvedett Luxemburg válogatottjától, a C) válogatott pedig 2:1-re győzte le az olasz B) csapatot.

Ujpest vagy Kispéből!

Az Unirea ifjúsági kupáért vasárnap két mérkőzést bonyolítottak le és pedig Resicán, valamint Szatmáron. Resicán a helyi válogatott 3:1 (1:1) arányban győzött Temesvár ellen, Szatmáron pedig Nagyvárad válogatottja legyőzte Szatmárt 3:2 (2:0) arányban.

A MAC mezeli futóversenyén Hires UTE győzött Csaplár MAC előtt, míg a harmadik helyen Esztergomi BSKRT végzett.

Az aradi ifjúsági bajnokságban három mérkőzést játszottak le vasárnap és pedig: ATE—Gloria 3:1, AMEFA (AMTE)—Astra 5:2, Infelegerea (Egyetértés)—Hakoah 5:0. Az eredmények közül az SGA (ATE) győzelme a Gloria felett nagy meglepetés, de meglepetés az AMEFA (AMTE) győzelme a bajnokságban vezető Astra felett is.

Az Angol Kupa középdöntőjének eredményeit már vasárnap közöltük, alább adjuk a bajnoki mérkőzések eredményeit: Bolton Wanderers—Derby County 2:1, Chelsea—Aston Villa 2:1, Leeds United—Blackpool 1:0, Arsenal—Leicester City 2:0, Liverpool—Brentford 1:0, Preston North End—Sunderland 2:1.

Los Angelesben az első tavaszi atletikai versenyen Georges Peoples 7136 cm-re javította meg Bell 7060 cm-es gerelyvető rekordját.

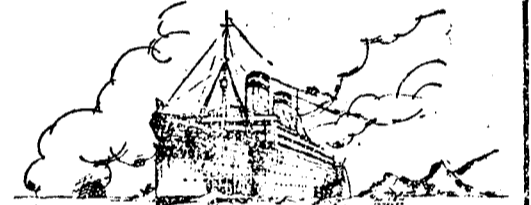
A Református Férfiszövetség tisztújító közgyűlése

Március 26-án, vasárnap délelőtt, istentisztelet után tartotta évi tisztújító közgyűlést a Református Férfiszövetség a belvárosi templomban. A gyűlés megnyitása után Szarka László elnök beszámolt a Férfiszövetség múlt évi működéséről és bejelentette a régi vezetőség lemondását. A választás levezetésére az elnök tisztelet átadta Dömötör László főgondnoknak, Dömötör László főgondnok előterjesztette a névsort a Férfiszövetség tisztségeire, amelyet a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel elfogadott. Eszerint a Férfiszövetség új tisztikara a következőkből alakult meg:

Lelkész-elnök: Tarnóczy Lajos. Lelkész-alelnök: Kovács Zoltán. Tiszteletbeli elnökök: Nagy Dezső, Dömötör László, Muzsáv József, Berecz Gábor. Elnök: Macskássy Zoltán. Ügyvezető elnök: Szarka László. Alelnökök: Berecz János, Varga Lajos, Varga István. Titkár: Mészáros László. Jegyzők: Bakó Károly, Deák Sándor, Rónai Lajos, Péntztáros: Diósszilágyi Dezső. Helvettes pénztáros: Magyar Mhiály. Ellenőrök: Földes Géza, Halmai Lajos, Borza Gábor, Kiss János, Szabó László. Egyházkerületi delegátus: Veres Zoltán. Egyházmegyei delegátus: Kálmán Lajos, Számvizsgáló bizottság: Elnök: Kalmár László. Tagok: dr. Bedő András, Papp Gy. Imre, Tonk An. ai. Ügyészek: Dr. Hoffmann Lajos, Szentiványi Elek, Várnai Miklós, Gazdák: Földes János, Kun József, Kónya István.

Választmányi tagok: Almássy Alajos, Bánffy Ákos, Barabás Endre, Csont Sándor, Diószeghy József, Dávidházi Imre, Deme Lajos, Dezső Imre, Dancs Ferenc, dr. Falus Lajos, Gáll Mihály, Hegedűs József, Illés István, Kiss Ernő, Kiss Sándor, Körössi Mihály, Károlyi Sándor, Kovács Ákos, Lészay Tibor, Megyeri Ferenc, Mészáros Sándor, Molnár István, Németh János, Németh István, Némethy Gábor, Niedermaier Rezső, Orbán István, Papp István, Polgár József, Rácz Gyula, Szász József, Szabó Lajos, Varga Kálmán, Zagon István, Zoltáni Dezső.

Vigalmi bizottság: Elnök: Szabó Gyula. Tagok: Adusz László, Bagó József, Darus Miklós, Dávidházi Kálmán, Márkus Andor, Stein József, Unger Gyula. A választás után Dömötör László záró-szavaival ért véget a tisztújító közgyűlés.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Eszakamerikai gyorsszolgálat minden csütörtökön

HAMBURG BÓL
NEW YORK BA

Southampton és Cherbourg érintésével a „New-York”, „Hansa”, „Hamburg” és „Deutschland” gyorsgőzösökkel.

Nem gondolná, hogy ilyen tengeren van.

A Frahm-féle egyensúlyozó készülék a hajó nyugodt menetét biztosítja. A kényelmes kabinok, a változatos izléssel berendezett társas helyiségek az utazást kellemessé teszik. Kérdezze a HAPAG számos barátját, miért utazzon inkább a mi hajóinkon? Mert ígéreteinket a valóság még messze felülmúlja.

Üdülési és látogatási utazások

AMERIKÁBA minden időtartamban és árban

Mindig jól utazik a

Hamburg-Amerika Linie
hajóin

Információkkal szívesen szolgál a
Hamburg-Amerika Linie S.A.R.
képviselője

Künstler Utazási Iroda
Arad, Bul. Regina Maria 24.
Telefon 10-86.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, kik szeretett fiunk temetésén résztvettek, fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk köszönetet. Külön köszönetünket fejezzük ki Kulcsár főtitjstelenő urnak és a Kis énekkarnak a közreműködésért a Dupák-család.

Rádióműsor

— Romániai Időszámítás. —

KEDD, MÁRCIUS 28.

Bucuresti. 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthírek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 18.17: Katonazene közvetítése. 19.15: Kamarazene közvetítése. 19.45: Wanda Landowska csembalózik. 20.15: A Rádiózenekar hangversenyének közvetítése. 23.15: A Continental-étterem zenekarának hangversenye. 23.45: Hírek francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Gramofon. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 12.10: Vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó. 13.10: Al. lástalan Zenészek Zenekara. 14.30: Hanglemezek. 17.10: Asszonyoknak. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10: Cigányzene. 19: „Kapisztrán Szent János”. Uzdóczy Zdravec István tábori püspök előadása. 19.30: Szalonzenekar. 20.10: Előadás a Nemzetközi Vásárról. 20.30: Az Operaház előadása. 22.10: Hírek. 23.10: Hírek. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Cigányzene.

SZERDA, MÁRCIUS 29.

Bucuresti. 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 18: A Marcu zenekar hangversenyének közvetítése. 19.15: Zenetörténeti előadás példákkal. 20.15: Tánczene adása. 21.10: Francia lemezek adása. 22.15: Énekszámok. 22.40: Szájharmónika hangverseny közvetítése. 23.15: Szórakoztató zene. 23.45: Hírek. Majd: Hírek német és francia nyelven. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Gramofon. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 12.10: Vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó. 13.10: Cigányzene. 14.30: Beszkar-zenekar. 16.30: A magyar mezőgazdaság seregszemléje. 17.15: Diákféltára. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10: Hegedűszámok. 18.40: Légvédelmi előadás. 18.55: Jazz. 19.30: Vértömlesztés, vércsoport. Előadás. 20: Kétszongorás műsor. 20.50: Csevegés. Utána: lemezek. 21.30 Hangverseny. 22.45: Hírek. 23: A Mezőgazdasági Kiállítás díjazásai. 23.25: Cigányzene. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.30: Tánclemez.

Harmincötmillió lei értékű

új investíciót eszközölt az aradi villamosmű az elmúlt évben

A Societatea Anonimă de Electricitate Arad, amely a Creditul pentru Intreprinderi Electrice érdekeltségébe tartozik, most tette közzé 1938. évi mérlegét, amelyben 24 millió lei részvénytőke és 3 millió 247.259 lei tartalékalap mellett 2.766.575 lei tiszta nyereséget mutat ki. Az aradi villamosmű az elmúlt évben 35.006.719 leies új investíciót eszközölt, ami által investícióinak értéke 129 millió 324.206 leire emelkedett. Ezzel szemben 39 millió 950 ezer leies amortizációs tartalékalap áll. Az ugyanezen érdekeltségbe tartozó Aradhegyaljai Villamosvasut RT. 1.500.000 lei részvénytőke és 115.995 lei tartalékalap mellett 195.856 lei tiszta nyereséget ért el 1938-ban.

Rádióra-járó rendőr-kutya

A rádió segítségével irányított csatahajók, tankok és repülőgépek után most bevezették Ausztráliában a rádióval irányított rendőr-kutyák intézményét is. A Sidney-i rendőrségnek sikerült először néhány rendőr-kutyát úgy beidomítania, hogy a háttára erősített rádió parancsait éppen úgy teljesítse, mint eddig a közvetlenül kapott parancsokat. A betanított rendőr-kutyák háttára kis horodható hangszórós rádiót erősítettek és a rendőrség rádiótelepítője után kiadott parancsokat a kutyák pontosan teljesítették is. A készülék alig négy kiló súlyú, úgyhogy a kutyákat mozgásukban nem akadályozza. Egyik oldalon a szárazelemek, a másik oldalon a kis vevőkészülék és hangszórók vannak nyeregyszerűen az állat háttára erősítve s közöttük parányi keretantenna veszi fel a parancsot hozó elektromos hullámokat.

Egy Zie nevű rendőr-kutya valóságos artista mutatványokat végez a háttára erősített rádió parancsszavára. Keresztül mászik két és fél méteres falon, pisztolyt süt el, megtölti a kannát vízzel, leveszi saját nyakövet és újra visszateszi, szóval igazán sztár a rendőr-kutyák között. Az idomítás természetesen nem ment könnyen. Eleinte nagyon csodálkoztak a rendőr-kutyák, amikor az első rádiós parancsot kapták s érthetően különösnek találták, hogy emberi hangot hallanak ember nélkül. Rövidesen azonban hozzászoktak a számukra bizonyára nagyon titokzatos tüneményhez. Az ausztráliai rendőrségnek ezen rádiós kutyák nagyon jó szolgálatokat tesznek, mert nagy kiterjedésű lakatlan területeken gyorsan és megbízhatóan üldözik a bűnözőket és a sivatagok elterjedt utasainak is gyakran segítségére vannak.

ÚJ KÖNYVEK

— A boldogság éneke. Chardonne írta ezt a pompás könyvet, amely az Athenaeum Regénytár sorozatában jelent meg. A Boldogság éneke az a dal, az a költemény, amelyre kiváncsi, egy élelen át gyűlö-kristályosodó, keserű és rezignált tapasztalat, amelynek birtokában a fiatal ember boldog lehetne, de amelyet csak az érettség az életbe beleiáradt ember tanulhat meg a maga kárán. Minden ember más és más, minden élet törvénye más és más, minden boldogság nyitja, kulcsa más és más s nem nyitja akárki életének zárját. Arról szól a Boldogság éneke, hogy ha boldogok nem is lehetünk, élni mégis érdemes, mert megismerhetjük a boldogságot, ha megvalósítanunk nem is tudjuk talán soha, Chardonne: A boldogság éneke díszes vászonkötésben, méltón egészíti ki az Athenaeum Regénytár sorozatát (Piram: A kitaszított, Hunyadi; Nemes fém, Undset; A hü feleség. Nemirovsky; Zsákman, stb. stb), a kötetek ára 119.— lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagena. Kolozsvár. Kérje az Athenaeum-újdonságok jegyzékét.

Kedvezményes utazás

New-Yorkba

a világkiállítás alkalmából

HOLLAND-AMERIKA LINE

KÉNYELMES ÚJ HAJÓIVAL,
ugyszintén rendszeres utazások

Canadába

Középamerikába

Ausztráliába

Délamerikába

Afrikába és Keletre

Beiratkozások, információk és prospektusok

ORT. utazási irodákban:

ARAD, Cal. Banatului 2. Tel. 18-50.

TIMISOARA, str. Venetia 2. Tel. 39-89.

BUCURESTI, Calea Victoriei 70. et. I.

Tel. 4.41.65.

APRÓHIRDETÉSEK

A. 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések **szavankint 1 leu.** Egyéb apróhirdetés **szavankint 2 lei.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

Levelzés és házasság rovatokban való közlésre apróhirdetéseket nem vesz fel a kiadóhivatal.

ALKALMAZÁST KERES

Róm. kath. érettségizett, komoly urileány, magyar, társalkodónői vagy titkárnői állást keres. Megkereséseket Z. Ibolya, Odorheiu, Str. Andrei Muresanu No. 10. szám alá kérek. 1409

Perfekt főzőnő uriházhoz ajánkozik 1-re. Str. Sf. Gheorghe 35. 1453

Pénztárnoknő, vagy bármilyen irodai alkalmazást keres románul és könyvelni tudó úriasszony. Ajánlatokat „Szorgalmas” jellegre a kiadóba. 1448

ALKALMAZÁST NYER

Perfekt, megbízható szobaleányt keresek 1-ére, jó fizetéssel. Jelentkezni: Kondor-üzletben, Strada Eminescu 6.

Mindenes szobaleányt, ki főzni tud, alkalmazok. Salamon, Bul. Dragalina 4. 1452

Férfi ruhák igazításához szabót keresek. Str. Crisan 7. 1447

Főznitűd mindenest kerestetik április 1. vagy 15-re. Ábel, Str. Sincai 15. 1451

U K A S

Bulevardul Carol 44. szám alatt emeleti urilakás kiadó. Bővebbet ugyanott, földszint. 1283

Kétszobás garsonlakás, modern új házban, esetleg bútorozva is, április 1-től kiadó. Str. Sf. Gheorghe 46.

Modern két uccai elő- és fürdőszoba másra kiadó. Str. Gr. Alexandrescu 40. 1449

VÉTEL-ELADÁS

Jövedelmező szerényebb üzem minden elfogadható árban és Új Lexikon, komplett, 2000 leírt, továbbá egy gitár és egy kütűnő hegedű, fényképező gép, patetofon, lemezzel, olcsón eladók. Cim a kiadóhivatalban. 1497

Jókarban levő takaréktűzhelyet 2 sütővel megvételre keresek. Cimeket a kiadóba kérek

Jóállapotban levő öntöttvas-fürdőkádát megvételre keresek. Cim a kiadóban.

Sötét dióhálók

és topolyahálók nagy választékban. Belföldi és keleti szőnyegek, modern, új konyhaberendezés, amerikai íróasztal, rollók szekrények, kasszák, recamie, kombinált szekrény stb.

olcsón, melyen leszállított áron kaphatók. Veszünk sürgősen

megbízónk részére 6 és 12 személyes ezüst evőkészletet, porcellán- és fűvegyszerűket, antik ékszereket, szőnyegeket és teljes lakásberendezést.

Zálogkölcsönöket közvetítünk a temesvári zálogházba, előleget nyújtunk, olcsón hosszabbítunk, zálogcéduláit megvesszük.

TEMPO

bizományi-üzlet, Fischer Eliz-palota.

Egy portablí trógep sürgősen eladó.

KÜLÖNFÉLÉK

Az aradi állomáson ellopták fekete bőrretikülömet. A benne levő 36.000.— lei 500 és 1000 leies bankjegyekből áll. Nyomra vezető 25 százalékot kap a megtalált pénzből. A retikülön csont-diszítés. 1415

A legolcsóbb bevásárlási forrás a Muzsaj József-cég

STRAJER-EGYENRUHÁK

Teljes egyenruha	— — — — —	Lei 960
nadrág	— — — — —	Lei 350
gummikabát	— — — — —	Lei 650
zöld Loden	— — — — —	Lei 960
ujjas (Wiendjacke)	— — — — —	Lei 750
selyem ballon kabát	— — — — —	Lei 2200
elegáns divatöltöny	— — — — —	Lei 1400
felöltő	— — — — —	Lei 1600

MERCUR-KÖNYVEK ÉRVÉNYESEK

Beraktározási raktárban olcsón beraktározható lakásberendezések. Eladni való bizományba elvállalok. Olcsón eladó egy hálószoba, egy tükör, valamint vilnyacsillárok. Str. Moise Nicoară 9-11. 1454

INGATLAN

Str. Ep. Ciorogariu 18 sz.

üzletes sarokbérház, 37.000 lei bérjévedelemmel, eladható külön telekkel, mélyen áron alul, 420.000 leiért eladó. Egyedüli megbízott:

Kiss Lajos „URANUL”
Ingatlanirodája, Str. Horia 2.
U. em. Telefon: 18-21.

Legújabb jelentéseink:

Anglia nem készül Németország ellen gazdasági bojkottra

Változatlanul nyugtalan az európai politika hangulata, de jelentősebb fordulatot nem hozott a hét első napja

Angol kormányválságot okoz a kötelező katonai szolgálat bevezetése

London. Az angol sajtó hosszas cikkekben foglalkozik a legutóbbi napok diplomáciai eseményeivel. Többek között megállapítják, hogy a négyhatalmi nyilatkozatra vonatkozó tárgyalások még most is folyamatban vannak. Az Observer megállapítja, hogy Anglia a közeli hetekben bevezeti az általános védkötelezettséget és hogy Chamberlain angol miniszterelnök erre vonatkozólag határozott ígéretet tett Daladier miniszterelnöknek londoni látogatása során. Ezzel szemben

a Sunday Times teljesen alaptalannak tartja azokat a híreszteléseket mintha Anglia a közeljövőben az általános védkötelezettségre térne át.

Vasárnap különben olyan hírek keltek szárnyra, hogy az angol kormánykörökben egyenetlenkedés van, sőt Chamberlain angol miniszterel-

nök is a lemondás előtt áll. A Reuter jelentése szerint a hiradás alaptalan, bár

angol kormánykörökben tényleg felmerült némi ellentét a hadikötelezettség kérdésében.

Ezzel kapcsolatban hangsúlyozzák, hogy e kérdés megvitatása mindenképpen hosszú tanulmányt igényel és minden párttal gondosan meg kell tárgyalni a kérdést.

Páris. Itten politikai körökben nem titkolják, hogy Bonnet külügyminiszter londoni utja mélyseges csalódást okozott. Kiderült ugyanis, hogy nemcsak a bizalom hiánya, hanem más komoly akadály is gördült a négyhatalmi nyilatkozat kidácsolásáig.

Többek között az is, hogy Anglia semmi áron nem hajlandó bevezetni az általános védkötelezettséget.

A román-német egyezmény az angol alsóház előtt

London. A francia rádió hírszolgálati jelentése szerint az angol alsóházban több kérdést intéztek a kormányelnökhöz a román-német gazdasági egyezményről. Chamberlain miniszterelnök válaszában kifejtette, hogy az angol kormány értesítése szerint az egyezménynek semmiféle politikai jellege nincs, kizárólag gazdasági jellegű és nem tartalmaz kizárólagossági jogszabályokat. Románia Angliával is fenn kívánja tartani a szoros gazdasági kapcsolatokat és éppen ezért rövidesen angol bizottság érkezik az országba.

Butler külügyi államtitkár egy föltett kérdésre, hogy készül-e Anglia gazdasági bojkottra Németország ellen, azt válaszolta: — Nem!

Ezután ezt a kérdést intézték az államtitkárhoz, hogy várható-e Anglia részéről más természetű gazdasági szankciók, amire Butler így felelt:

— Semmiféle szankció alkalmazásáról nincs szó!

Bejelentette Chamberlain, hogy Románia közölte az angol kormánnyal, hogy az egyezmény megkötését megelőzőleg a német és román kormányok megbízottjai négy hétig tartak és ezek a tanácskozások rendes mederben folytak. Értesítette Románia arról is Angliát, hogy az egyezmény semmiben sem csorbitja az ország függetlenségét.

Sorolusen képviselő azt a kérdést tette fel a miniszterelnöknek, nem-e gondol arra, hogy a müncheni megbeszélésekhez hasonlóan ismét leüljön tárgyalni Hitlerrel? A kérdésre azt felelte Chamberlain, hogy nem, mert annak semmi értelme nem volna.

Megbukott a litván kormány

Kuvasból jelentik: Párisba érkezett jelentések szerint, amelyeket a francia rádió hírszolgálat hétfő este továbbított, a litván kormány lemondott. Tárgyalások indultak nemzeti koncentrációs kormány összehozására, de ennek a megoldásnak számos akadály áll útjában.

A litván kormány ma beadta lemondását. Az új kormány megalakításával Cernius eddigi vezérkari főnököt bízták meg, aki a litván politikai élet vezetőivel már megkezdte a tanácskozásokat.

Németellenes tüntetések Lengyelországban

Páris. Francia diplomáciai körök nagy figyelemmel kísérik azon tüntetéseket, amelyek a volt Cseh-Szlovákia-tól Lengyelországhoz csatolt területeken és Lodz vidékén zajlottak le. A tüntetések során a tömeg hatalmas táblákat vitt: „Megvédjük hazánkat!” — „Lengyelország nem Cseh-Szlovákia!” — „Dancig nem Memelvidék!” felirásokkal.

Berlin. (Rador.) Hivatalos jellegű jelentés arról számol be, hogy a nyugatlengyelországi szövetségi tüntetéseket megfeszítést keltettek ber-

lini politikai körökben. Hangsúlyozzák, hogy ezek a heves németellenes tüntetések sanálatsan elszaporodnak.

Jövő hétfőn utazik a lengyel külügyminiszter Londonba

Páris. A francia kormány értesítése szerint Beck lengyel külügyminiszter a jövőhétfőjén utazik Londonba, ahol előreláthatóan két napig tartózkodik.

A francia külpolitika nagy kérdése: Tárgyalni, vagy elzárkózni?

Párisból jelentik: Hétfőn délelőtt Bonnet francia külügyminiszter beszámolót tartott az aktuális politikai kérdésekről. Ismertette a lon-

doni tárgyalásokat. Mussolini beszédét és az ennek következtében keletkezett helyzetet, majd nagyban körvonalazta szerdára tervezett

rádióbeszédét. Feltette a kérdést, mi lenne helyesebb: leülni a zöld asztal mellé Olaszországgal és tárgyalásokba bocsátkozni, vagy a követelések elől mereven elzárkózni? A kérdést a baloldal nagy lármával fogadta, mert, mint hangoztatták, Franciaország mindenemű egyezkedésből csak vesztesként kerülhetne ki.

Róma cáfol

Róma. (Rador.) A Stefani ügynökség hivatalos körökből nyert értesülése alapján értesen cáfolja azon hiradást, amely a Daily Telegraphban jelent meg, s mely szerint német csapatokat és nagymennyiségű hadianyagot szállítottak át a brenneri határon, hogy Libia felé irányítsák.

Különben a francia hírszolgálati irodák közlik azt az értelemes cáfolatot, amelyet Róma hozott nyilvánosságra bizonyos hírekről, hogy Olaszország a Brenneren bizonyos német vonatkozású megszorításokat alkalmazott volna és hogy német repülőgépeknek megtiltották volna az Olaszországon való átszállást. Ezek a hírek — hangsúlyozzák Rómában, — külföldi kóhalmányok.

Borah szenátor Amerika beavatkozása ellen

Washingtonból jelentik: Borah szenátor vasárnap rádió beszédet mondott, amelyben többek között ezeket hangoztatta:

— Hatalmas érdekcsoport azon fáradozik, hogy Amerikát Németország elleni háborúba sodorja a demokráciák megmentése érdekében. Az amerikai kormánynak éppen elég gondot okozhat az éhség elkerülése. Amerika beteg ország, adóssága roppant nagy és jelenleg tizenegy millió munkanélküli is van az országban. Amerika maradjon otthon és bizza az európai országokra, miként intézik el belső ügyeiket.

Irország nem támadja meg Angliát

Londonból jelentik: Devalera ir miniszterelnök vasárnap meglátogatta Chamberlain angol miniszterelnököt, akinek társaságában áttekintették a nemzetközi helyzetet és megegyeztek abban, hogy Irország felemeli haderejének létszámát, ellenben kötelezően vállalja Irország, hogy soha semmilyen formában nem fog fegyveresen fellépni az angol anyarszág ellen.

Békülékeny szellemű szovjet-japán tárgyalások

Moszkvából jelentik: Togo japán követ tegnap hosszas megbeszélést folytatott Litvinov külügyi népbiztossal a halászlati egyezmény kérdésében. Kiszivárgott hírek szerint a nagyfotosságu probléma tárgyalása kedvezően halad előre, sőt már több lényeges pontban létrejött a végleges megegyezés.

Rémhírek riasztják Svájc lakosságát

Bern. (Rador.) A svájci távirati iroda jelenti: Egyes vidékeken riasztó hírek terjesztettek, amelyek izgalmat keltettek a lakosság körében. A politikai helyzet és a katonai hatóságok közleményei igazolhatják, hogy a riasztó híreknek semmi aljuk nincs és semmiféle fenyegetés közvetve vagy közvetlenül nem irányul a köztársaság ellen.

Az 1929. évi törvény intézkedései a kikötői szabad zónák létesítéséről és hasznosításáról

A bucuresti-i Timpul érdekes cikkben ismerteti, melyek is azok a szabad zónák, amelyeket a most megkötött román-német gazdasági egyezmény említi. A cikk a következőket tartalmazza:

Az említett övezeteket az 1929. évi román törvény szerint határozzák meg, amely a kikötők szabad zónáinak létesítéséről szól. Ennek a törvénynek a 2-ik szakasza kimondja, hogy „a szabad zónák a román nemzet terület integráns részét és az ország törvényei alá tartoznak, kivéve a vám törvényt és a nemzeti ipar támogatásáról szóló törvényt”. Ilyen zónák létesíthetők Galati, Braila, Giurgiu és Constanta kikötőiben azzal, hogy más kikötőkben is kiterjeszthető ez, ami viszont csak királyi rendelettel és a minisztertanács, valamint a közmunkügyi tanács és a kereskedelmi és iparkamara közvetségeinek kedvező véleményezése alapján történhetik meg. A törvény 5-ik pontja kimondja, hogy a szabad zónák a következőkre használhatók fel: 1. Bármilyen eredetű áruk tárolásához szükséges raktárak építése. 2. A csomagolás kicserélése. 3. Bármely nyersanyag, vagy félgyártmány előállítására, amit az országból, vagy külföldről szállítanak azzal a kikötővel, hogy olyan iparok létesítése, amelyek nem léteznek az országban, csak a kereskedelmi miniszterium jóváhagyásával történhetik. Végül megemlíti a törvény, hogy a szabad zóna felhasználható bizonyos hajóépítő és javító műhelyek létesítésére is.

A szabad zónák bekerítendőek és területük nem haladhatja meg annak a kikötőnek területét, amelyben létesítettek.